

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XII., ŠT. 100 — CENA 10 DIN

KRANJ, 25. DECEMBRA 1959

Plenum Okrajnega odbora SZDL

Vse več ljudi v odbore in komisije SZDL

Velika udeležba na volitvah osnovnih organizacij - Razporeženo prebivalstvo nalaga novim odborom še večje dolžnosti - Vodsiva osnovnih in občinskih organizacij SZDL je treba organizacijsko utrditi - Jakob Žen novi predsednik OOSZDL

Kranj, 23. decembra. — Danes dopoldne je bil v sejni dvorani Okrajnega ljudskega odbora Kranj plenum Okrajnega odbora SZDL. Člani Okrajnega odbora SZDL so poslušali poročilo o rezultatih volitev v osnovne organizacije SZDL, ki so bile izvedene 6. decembra letos in poročilo o novih metodah dela osnovnih in občinskih organizacij SZDL. — Poročilo je prebral tovariš Jakob Zen. Ob koncu je plenum soglasno potrdil predlog predsedstva o nekaterih kadrovskih spremembah v predsedstvu Okrajnega odbora SZDL. Za predsednika Okrajnega odbora SZDL je plenum soglasno izvolil tov. Jakoba Zena.

V prvem delu poročila je tovariš Jakob Zen predvsem govoril o velikih uspehih, ki so jih organizacije SZDL dosegle ob volitvah. Že na občinskih zborih je bilo prisotnih precej več članov kot običajno. Udeležilo se jih je preko 18.000

članov ali skoraj 30 odstotkov vsega članstva. Razen razgovorov o kandidatih listah so mnogo govorili na teh občinskih zborih o našem gospodarskem in družbenem razvoju. Na podeželju so razpravljali tudi o delu krajevnih odborov in izrazili pripravljenost članstva, da z lastnimi sredstvi in sodelovanjem izvede določene gradnje na svojem območju.

V predvolivni dejavnosti so precej razpravljali tudi o teritorialnem prilagajanju osnovnih organizacij območjem stanovanjskih skupnosti in krajevnim odborom, oziroma območju posameznih drugih. Tako se je na tej osnovi nekaj osnovnih organizacij SZDL združilo in je sedaj na območju okraja 173 osnovnih organizacij, dočim jih je bilo prej 182.

Skupno je kandidiralo na občinskih zborih 2277 članov ali 30 odstotkov več, kot jih je bilo predvideno za izvolitev. Volivci so imeli tako precejšnjo možnost izbire in je to zelo ugodno vplivalo na potek volitev. V pripravah na volitve, v volivnih komisijah in odborih, je sodelovalo preko 2500 članov SZDL. Volitve v osnovne organizacije SZDL so dobro potekale. Vendar je razporeženo članstvo SZDL, ki je volilo v veliki večini, presleglo pričakovanja, saj je bila skupna udeležba na volitvah 91,6 odstotka. Mnogo ljudi je pred volitvami izrazilo pripravljenost, da se včlanijo v Socialistično zvezo. — Vse to kaže, da je politično razpoloženje in pripravljenost državljanov, da sodeluje v naglem družbeno-gospodarskem razvoju, preraslo organizacijske sposobnosti osnovnih organizacij.

Izredno velik odstotek udeležbe na volitvah, pa nalaga pred nove odbore osnovnih organizacij SZDL še večje in odgovornejše naloge. Predvsem bo treba organizacijsko

bolje povezati in utrditi osnovne organizacije. V predvolivni dejavnosti je število članov SZDL v okraju naraslo za približno 10.000, tako da je trenutno v okraju 72.719

in zunanje politike ter našega gospodarskega razvoja. Dosej takega sistematičnega dela ni bilo. Zato je potrebno, da se pri občinskih (Nadaljevanje na 3. strani)

JAKOB ŽEN — novoizvoljeni predsednik okrajnega odbora SZDL, po rodu iz Bohinjske Bistrice, se je začel kaliti v razrednem boju med jeseniškimi železarji. Po narodnoosvobodilni borbi, v kateri je sodeloval, so mu bile zaupane mnoge naloge v političnih organizacijah na Jesenicah, Slov. Bistrici, Kamniku, Šoštanju, Trbovljah in v Celju. V Kranju je bil doslej organizacijski sekretar Okrajnega komiteja ZK. Hkrati je republiški poslanec in član CK ZKS.

članov SZDL ali 82,1 odstotka vseh volivnih upravičencev. Predvsem v industrijskih centrih je članstvo močno naraslo, tako n. pr. na Jesenicah od 77,4 odstotka vseh volivnih upravičencev na 87,8 odstotka in v Kranju od 74,2 odstotka na 89,8 odstotka.

Nadalje bo treba sistematične seznanjati člane Socialistične zveze s tekočimi problemi naše notranje

Na pošti je v dnevih pred Novim letom več kot preveč dela. Čestitke v kupih prihajajo druga za drugo

Posvet predsednikov in tajnikov stanovanjskih skupnosti jeseniške občine

Minuli ponedeljek popoldne je bil na Jesenicah posvet predsednikov in tajnikov stanovanjskih skupnosti jeseniške občine, ki sta se ga udeležila tudi sekretar Občinskega komiteja ZKS Ivko Saksida in načelnik za gospodarstvo ObLO Edj Delopst.

Najprej so predstavniki poročali o dosedanjem delu skupnosti, o težavah in drugih problemih. Poročila so se pravzaprav razvila v žolčo razpravo o tem in onem. Zaradi težav, ki jih imajo skupnosti pri svojem uveljavljanju, so nekateri zašli v malodušje. Težave pa niso nepremostljive, če jim ne bi botrovali še nekateri uslužbenci Obč. ljudskega odbora in bivše stanovanjske uprave z neodgovornimi izjavami in posegi v delo skupnosti. Čeprav je ljudski odbor nakazal skupnostim nekaj sredstev, s katerimi naj premostijo vsaj začetne težave, pa so finančni organi tako zamotali postopek, da si skupnosti s tem denarjem niso mogle kaj pomagati.

Predsedniki stanov. skupnosti so sicer povedali, da so državljani pripravljeno sodelovati, vendar če bodo imeli vseskozi take težave, jih bo minilo potrpljenje. Saj doslej niso mogli plačati niti najosnovnejših stvari. Nekateri tajniki celo iz lastnih sredstev kupujejo pisarniški papir, da lahko vodijo vsaj najnujnejšo korespondenco. Se posebne težave imajo zaradi pomanjkanja prostorov. V nekaterih primerih so sicer že rešili ta problem. Seveda pa je potem spet tukaj takoj vprašanje inventarja, evidence itd. Jasno je, da so skupnosti nekaj novega in da je treba začeti. Če si bodo skup-

nosti, kot so poudarili na posvetu, od začetka naložile le preveč nalog, se bodo zgubile. Morale se bojo pač razvijati v skladu z gospodarskimi in kadrovskimi možnostmi.

Posvet je bil vsekakor koristen in je odkril vrsto problemov, težav ter dal koristne napotke. — Skupnosti so doslej obravnavale tudi že statute in jih nekatere že predložile v potrditev ObLO. Dokler skupnosti nimajo potrjenih statinov in urejenih ostalih organizacijskih pogojev, niti ne morejo uradno posloovati. Tajniki pa se bodo morali dobera spoznati z zakoni s tega področja in ostalimi predpisi, sicer bodo imeli stalne težave.

Kljub temu pa lahko, ob tem povemo, da so sveti stanovanjskih skupnosti na Jesenicah in okolici le dosegli nekaj uspehov. Poleg organizacijskih ureditev, izvolitev raznih komisij, obravnavanje statinov itd. so načeli že tudi druge probleme. Kaže, da je trenutno najbolje v skupnosti Sava. Tu jih dose-danje težave niso omajale, ampak so se z lastnimi silami lotili nekaterih stvari. Začeli so graditi prostore za nekaj servisnih delavnic. V ta namen so opravili že 120 ur prostovoljnega dela. Zbrali so ne-

kaj materiala itd. Sklicali so tudi sestanke s posameznimi obrtniki, ki naj bi sodelovali s prostovoljnimi delom. Tudi na Plavžu je svet stanovanjske skupnosti aktiven, vendar ima sedaj največ dela z reguliranjem statusa »Doma igre in dela Anželce Očepek« na Plavžu. Skupnost Podmežakla si je uredila prostore, prav tako tudi na Hrušici.

Pri nekaterih skupnostih so se uveljavili že tudi poravnalni sveti. Žal so poravnalni sveti še pre malo poznani v javnosti in se ljudje še vedno pogosto obračajo na sodišče.

Tudi nekateri sveti pri ObLO so že navezali stike s skupnostmi — ena z boljimi metodami, nekateri pa so mislili, da jim bo v stanovanjske skupnosti služile kot izvrševalci nekaterih nalog. Tako je svet za blagovni promet naročil s posebnim dopisom predsednikom skupnosti, da skličejo potrošniške svete. Postavljen je bil kratek rok in priložen seznam izvoljenih članov potrošniških svetov. Ob tem se vprašamo, kdo bi sklical te svete, če ne bi bilo ustanovljenih stanovanjskih skupnosti. Potrošniški sveti so bili namreč izvoljeni že aprila letos in se do nedavnega še niso konstituirali! — k

Zasedanje Zvezne ljudske skupščine

Včeraj dopoldne se je začelo v Beogradu letošnje zadnje zasedanje Zvezne ljudske skupščine. Na njem bodo obravnavali predlog zveznega družbenega plana za prihodnje leto. Oba zborata bosta potem obravnavala tudi predlog zakona o proračunu in finansiranju samostojnih ustanov, nadalje bosta obravnavala oba zborata predlog zveznega proračuna za leto 1960 in

predlog zakona o inšpekciji dela.

Mimo tega bo zvezni zbor na današnjem zasedanju skupščine obravnaval predlog o spremembah zakonika o kadrovskem postopku. Na dnevnem redu zasedanja je še več predlogov novih predpisov, med njimi o spremembi zakona o javnih uslužbencih ter zakona o sredstvih gospodarskih organizacij.

Z današnjim zasedanjem Zvezne ljudske skupščine, ki bo trajalo približno tri dni, bo skupščina za letošnje zaključila svoje delo. Na splošno je bilo letos delo Zvezne ljudske skupščine zelo plodno. Tako je v tem letu dobila zvezna zakonodaja več novih predpisov, med njimi zlasti zakone s področja stanovanjske reforme, o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev, carinski zakon, zakon o spremembah kazenskega zakonika ter mnogo drugih, ki vsi pričajo o intenzivnem razvoju naše dežele in ga vsklajajo z našim družbenim redom.

VRSTA ODLOKOV S STANOVANJSKEGA PODROČJA NA SEJI OBLO KRANJ

Kranj, 24. decembra

Danes popoldne je bila v prostorih Okrajnega ljudskega odbora seja Občinskega ljudskega odbora Kranj. — Na obširnem dnevnem redu je bila vrsta novih odlokov s stanovanjskega področja, ki so jih predložili že za dnevni red seje dne 19. decembra, pa so jih preložili. Razen tega je bila na dnevnem redu še nekaj drugih odlokov (notranja organizacija upravnih organov ObLO, sistematizacija delovnih mest, dopolnitev statuta ObLO itd.), sprejeli pa so tudi sklep o splošni Kmetijskega posestva Mavčiče s Kmetijskim posestvom »Sorško polje« Zabnica. — Ta seja je bila letos zadnja. Januarja prihodnjega leta bo predvidoma samo ena seja zaradi priprav družbenega plana.

Člani plenuma Okrajnega odbora SZDL Kranj med zasedanjem

Reorganizacija

BO JAVNO UPRAVO SE BOLJ PRIBLIŽAJA POTREBAM SAMOUPRAVNIH ORGANOV IN DRŽAVLJANOV

Na seji v torek, 29. decembra bo Okrajni ljudski odbor razpravljajal in sklepal o reorganizaciji upravnih organov OLO. Na dnevnem redu bo sprejem treh odlokov: o notranji organizaciji upravnih organov, o sistematizaciji delovnih mest v upravnih organih in o položajnih plačah uslužbencev upravnih organov in prorač. zavodov OLO Kranj.

Že dalj časa ugotavljamo, da organizacija javne uprave zaostaja za sedanjimi nalagami. Zato so se vsi ljudski odbori letos spomlad lottli pomembne naloge, da javno upravo reorganizirajo. Akcija bo v tem mesecu v glavnem zaključena. Seveda zdaj o kakšnih pomembnejših uspehih še ne moremo govoriti, ker je to dolgotrajnejši proces. Gre predvsem za to, da javno upravo čimbolj približamo potrebam samoupravnih organov in državljanov. Splošna okrepitev uprave ljudskih odborov pa bo tudi omogočila uspešnejše poslovanje z državljanji.

S sedanjo reorganizacijo bomo tudi doslej dokaj razdrobljene posle uprave ljudskih odborov skoncentrirali, združili posamezne veje uprave in dosegli popolnejšo zaposlenost uslužbencev. Dosedanja organizacija uprave je temeljila na načelih »resorstva«, delitve poslov po materiji oziroma po sorodnosti. Koncentracija poslov bo zdaj omilila predvsem pomanjkanje vodilnih uslužbencev oziroma bo omogočila, da bo zasedel vodilnejša delovna mesta — ker jih bo dosti manj — bolj sposoben kader.

Pri OLO Kranj se bodo, po predlogu, tajništva preimenovala v oddelke. Nadalje se bo tajništvo za delo združilo z oddelkom za gospodarstvo, uprava za gospodarstvo z oddelkom za gospodarstvo, tajništvo za zdravstvo in socialno varstvo ter tajništvo za šolstvo, prosveto in kulturo pa se bosta združila v oddelk za družbene službe. S tem oddelkom se bo združil tudi sanitarni inšpektorat. Iz organizacije okrajnih upravnih organov se bosta izločila okrajni higienski zavod in posredovalnica za delo. Vse pisarniške moči se bodo sistematizirale v oddelku za obč. upravo, računovodsko-tehnično delo vseh predračunov in skladov pa se bo združilo v odseku za proračun. 7. reorganizacijo bodo ukinili 35 uslužbencev delovnih mest in 4 delovna mesta tehničnega osebja, na novo pa bodo sistematizirali 26 delovnih mest.

Pred začetkom trikratnega izhajanja »Glasa Gorenjske«

Bralcem in naročnikom!

Naše bralce in naročnike smo že obvestili, da bo po sklepu predsedstva Okrajnega odbora SZDL začel »Glas Gorenjske« po Novem letu izhajati trikrat tedensko. To potrebo je narekovalo predvsem širše in boljše seznanjanje prebivalcev s pestro družbeno problematiko in družbenimi dogajanjmi pri izgradnji socializma v naši domovini. Sklep predsedstva Okrajnega odbora SZDL niso pozdravili le naši bralci in naročniki, pač pa je bil tudi predmet obravnave na zadnjem plenumu Socialistične zveze delovnega ljudstva za okraj Kranj. Mnogi člani plenuma so v razpravi poudarili umestnost tega sklepa in še posebej naglašali, da bo moral list v bodoče še bolj vsestransko obveščati prebivalce o vseh dogajanjih. Zato je plenum tudi sprejel sklep, da je potrebno razviti še boljše dopisniško mrežo, občinski odbori SZDL pa naj bi poskrbeli za primerne ljudi, ki bi stalno delali na tem področju političnega udejstvovanja.

Uredništvo »Glasa Gorenjske« bo lahko vse te in druge važne politične naloge uspešno izpolnilo in izpolnjevalo samo v nenehnem sodelovanju z vsemi gospodarskimi in družbenimi organizacijami, z našimi državljanji, ki se aktivno udeležujejo v organih delavskega upravljanja in družbenega samoupravljanja z vsemi našimi državljanji, ki aktivno delajo v organizacijah Socialistične zveze, v stanovskih skupnostih in v vseh drugih organizacijah, ki na ta ali oni način v svojih programih dela razvijajo socialistično demokracijo.

Ena izmed prvih nalog lista ob trikratnem izhajanju bo prav v tem, da bomo izboljšali informativnost lista in še bolj redno kot doslej pisali o dogodkih v okraju in seveda tudi o dogodkih v republiškem in zveznem merilu. Pomembnejše mesto bodo morali v časopisu dobiti komentarji, ki bodo obravnavali lokalno problematiko skozi splošne politične in gospodarske naloge, ki stojijo pred vso našo družbo. Veliko več pozornosti bomo morali posvečati problemom in nalogam posameznih občin, podjetij, družbenih in društvenih organizacij itd. List bo moral v večji meri postati mobilizator za vse večjo konkretno aktivnost državljanov v teh organizacijah. Več pozornosti bomo morali posvečati tudi ljudem, ki delajo v teh organizacijah. Seveda je tu še vrsta drugih nalog, mimo katerih ne bomo mogli iti, če bomo hoteli, da bo list vsestransko zadovoljil potrebe naših naročnikov in bralcev. Le tako bo list dejansko postal odraz pa tudi mobilizator vseh naših delovnih ljudi za izpolnjevanje nalog, ki se postavljajo pred našo socialistično družbo. Obenem pa bo list kakor doslej konstruktivno opozarjal na pomanjkljivosti, ki zavirajo še hitrejši razvoj našega gospodarskega in političnega življenja.

Prepričani smo, da bomo lahko v tesnem sodelovanju z družbenimi in političnimi organizacijami uspešno izpolnili naloge, ki jih le-te na tem področju javnega življenja postavljajo pred naš časopis »Glas Gorenjske«, vse le z enim ciljem, da bi v celoti zadovoljili potrebe naših bralcev in naročnikov.

Ponovno poudarjamo, da si želimo vsestranskega sodelovanja, ker bomo le tako lahko uspešno še naprej razvijali in izpolnjevali naš list. V želji, da to našo skupno nalogo, čim uspešneje izpolnimo, želimo, da bi bili vi vsi tudi v novem letu naši redni bralci in naročniki in da bi s svojo aktivnostjo število le-teh še povečali. Vam želimo v novem letu 1960 obilo uspehov.

Uredništvo »Glasa Gorenjske«

S plenuma Sveta Svobod in prosvetnih društev okraj Kranj

Smotrni programi - uspešno delo

Kranj, 23. decembra. V prostorih Okrajnega ljudskega odbora Kranj je bil danes popoldne plenum Sveta Svobod in prosvetnih društev okraj Kranj. Na dnevnem redu je bilo poročilo o izvršitvi sklepov zadnjega plenuma, sprejetje pravilnika in razdelitev nagrad za tekmovanje. Razen članov se je plenuma udeležil tudi predsednik Zveze Svobod in prosvetnih društev LR Slovenije tovariš Vladko Majhen.

Program dela Sveta Svobod in prosvetnih društev za sezono 1959-60 poudarja najprej, da mora okrajni Svet skrbeti predvsem za to, da bodo vsa naša društva sprejemala sodobnejše oblike dela. Ozkost in zaprtost vase dostikrat zavira širši razmah društvene dejavnosti in s tem tudi širše družbeno udejstvovanje. Svet bo to nalogo lahko izpolnil, če bo s svojimi posveti, komisijami in drugimi organi ter ustanovami, ki delajo na področju ljudske prosvete,

proučeval celotno kulturno življenje naše družbe in omogočil vsem delovnim ljudem čim širše izobraževanje. Prejšnja pomanjkljivost v delu naših društev je nevsklajenost dela z ostalimi društvi in organizacijami, ki tudi delajo na področju kulture in prosvete. Taka razcepljenost, ki jo bo treba odpraviti, pogosto zavira uspehe društev. Pri svojem delu bo okrajni Svet navezal stike predvsem s sindikalnimi organizacijami, ki naj bi društvom kadrovske in materialno pomagale in z organizacijo Ljudske mladine, s težnjo, vključiti čimveč mladih ljudi v aktivno društveno dejavnost. Zato bo Svet organiziral po šolah mladinske sekcije in krožke, ki bodo delovali pod okriljem Svobod in prosvetnih društev.

Lastne programe dela imajo tudi posamezni sosveti. Izobraževalni sosvet bo predvsem pomagal pri organizaciji delavskih univerz,

dramski sosvet bo skrbel za spreminjanje oblik dramskega dela in izbral ter sestavljal programe za kulturno-zabavne prireditve, glasbeni sosvet bo skrbel med drugim za vzgojo preveč samoraslih orkestrrov zabavne glasbe, ki jih je v okraju precej, knjižničarsko-literarni sosvet bo nadalje utrjeval obstoječe knjižnice in nudil pomoč pri ustanavljanju in razvoju čitalnic itd.

Za letošnjo sezono ima okrajni Svet v programu svojega dela predvidenih med drugim še 7 seminarjev, n. pr. za vodje dramskih sekcij, filmskih krožkov, za zborovodje, režiserski tečaj itd.

V razpravi je med drugim sodeloval tudi predsednik Zveze Svobod in prosvetnih društev LRS Vladko Majhen, ki je govoril o iskanju novih oblik dela kulturno-prosvetnih društev, o filmski vzgoji, o povezovanju izletov in kulturno-zabavnimi prireditvami itd.

PRAZNOVANJE DNEVA JLA

V ponedeljek 21. decembra je bila v kinodvorani Storič v Kranju svečana proslava v počastitev 22. decembra — Dneva JLA. Te proslave so se razen številnega občinstva udeležili tudi najvidnejši predstavniki političnih in družbenih organizacij občine Kranju ter Jugoslovanske ljudske armade. Koncert v počastitev tega praznika je imel Invalidski pevski zbor iz Ljubljane.

Prav tako so lepo proslavili Dan JLA s številnimi akademijami in sprejeli naših pionirjev tudi na Jesenicah, Bledu, Trzinu, Radovljici, Škofji Loki in vseh ostalih krajih Gorenjske.

Načelniki pionirskih organizacij in najboljši pionirji krajskih JLA, so ob Dnevu JLA obiskali oficirje garnizona Kranj, kjer so bili lepo sprejeti. K prazniku JLA so pionirji čestitali oficirjem s šopki cvetja.

Oficirji so pionirjem na sprejemu govorili o prijetnih in težkih dogodkih iz NOV.

Oficirji in pionirji v prirščnem razgovoru

Kronika teh dni

● DPD Svoboda Primskovo je imela pred dnevi redni letni občinski zbor, kjer so pregledali delo v preteklem letu in sprejeli smernice za delo v prihodnjem letu. V minulem letu so bile vse sekcije zelo delavne, posebno lepe uspehe pa je dosegla folklorna sekcija, ki je naštudirala vrsto gorenjskih, koroških in belokranjskih narodnih plesov in nastopila v več krajih na Gorenjskem. Na občnem zboru so sklenili, da bodo kupili televizijski sprejemnik in magnetofon, s svojim programom pa se bodo vključili tudi v republiško tekmovanje Svobod.

● V Železnikih so ustanovili podružnico Zavoda za zaposlovanje invalidov iz Škofje Loke, in sicer krojaško-šiviljsko delavnico. Trenutno je v njej zaposlenih 18 krojačev in šivilj, število pa bodo še povečali.

● V nedeljo, 20. decembra je bila v Poljanah v počastitev krajev. praznika oddaja »Spoznavajmo svet in domovino«. Sodelovalo je 7 ekip s petimi tekmami. Prvo in drugo mesto si delita ekipi JLA iz Škofje Loke in ekipa iz Poljan.

● V okviru praznovanja občinskega praznika je bil v nedeljo v Loki moštveni šahovski brzoturnir, na katerem je sodelovalo 10 ekip. Prvo mesto z 32 točkami je dosegel šahovski klub Loka.

● Preteklo nedeljo je bil občni zbor občinske Zveze Svobod v Kamniku, kjer so pregledali uspehe dela v preteklem letu. Ugotovili so precejšen napredek. Na občnem zboru je bilo navzočih 40 delegatov, ki so zastopali vseh 11 društev, včlanjenih v Zvezo. Iz razprave je bilo razvidno, da jih pri delu najbolj ovira pomanjkanje prostora.

● Od 17. do 24. decembra zjutraj se je v Bolnici za porodništvo in ginekologijo Kranj rodilo 18 dečkov in 13 deklic, skupno torej 31 otrok.

● V času od 7. do 20. decembra so bili v trziški občini rojeni trije otroci. V istem času sta bili dve poroki, umrli pa so trije ljudje.

● V decembru je tudi Avtomoto društvo na Jesenicah organiziralo tečaje za mopediste. Po uspešno zaključenem prvem tečaju je 42 mopedistov že dobilo potrdila, ki dovoljujejo vožnjo z mopedi na javnih cestah. V sredo je delala izpite druga skupina. Do konca leta bodo naredili izpite skoraj vsi jeseniški mopedisti.

● V času od 14. do 21. decembra je bilo na Jesenicah rojenih 13 otrok (9 deklic in 4 dečki). V istem času je bila ena poroka, umrla pa sta dva človeka.

PREDSEDSTVO GO SZDL SLOVENIJE JE RAZPRAVLJALO O DRUŽBENEM PLANU IN NALOGAH SZDL

Predsedstvo GO SZDL je na svoji seji 18. decembra razpravljalo o osnovnih tezah republiškega družbenega plana za leto 1960.

Pri tem je ugotovilo, da so naloge družbenega načrta za leto 1960 sicer precejšnje, vendar realne. Za izpolnitev teh nalog bo potrebna tudi širša politična akcija. Razen tega, da bodo k realizaciji plana pripomogle razne rekonstrukcije industrijskih obratov, pričetek obratovanja novih virov električne energije, itd. se v letu 1960 pridružujejo dosežanim faktorjem, ki stimulirajo proizvodnjo še nekateri novi. Da bomo lahko uspešno izpolnili naloge družbenega plana za leto 1960, so potrebni naporji vseh družbenih činiteljev. Organizacije in odbori SZDL morajo postati pobudniki raznih predlogov, idej in sugestij ljudskemu odboru in drugim samoupravnim organom za njihovo delo in za nadaljnje izpolnjevanje našega političnega sistema.

Predsedstvo GO SZDL je sklenilo, da bo januarja razširjena plenarna seja GO SZDL, kjer bodo obravnavali naloge organizacij SZDL v zvezi z našo ekonomsko politiko in izpolnjevanjem družbenega plana ter priprave na V. kongres SZDL Jugoslavije.

PRIPRAVE ZA NOVOLETNO JELKO V ŠKOFJELOŠKI OBČINI

Letos se v škofjeloški občini še posebej pripravljajo za praznovanje Novoletne jelke in prihoda

Dedka Mraza. Tako so posamezni delovni kolektivi pripravili kolektivne nagrade za pionirske odrede po šolah škofjeloške občine. Približno bodo tu obdarili 1200 šolskih in predšolskih otrok. Prešernovo gledališče iz Kranja bo v počastitev tega praznika uprizorilo tudi Goliove pravljico igro JURČEK. Otroci po razredih bodo prav tako pripravili zabavne programe in razrede tudi praznično okrasili. Še posebej se pripravljajo na osnovni šoli v Škofji Loki, kjer bodo obdarili vse otroke in ne samo nekateri, kot se je to dogajalo v preteklih letih. Tudi tu bodo obdarili kolektivne in se letos namenili precej športne opreme za športne krožke po šolah.

PROGRAM PRAZNOVANJA NOVOLETNE JELKE JE IZDELAN

Društvo prijateljev mladine na Jesenicah je imelo zadnje tedne polne roke dela s predpripravo za praznovanje Novoletne jelke. Dobilo je potrebna sredstva in potrebne sodelavce in izdelalo program praznovanja, ki bo zadovoljil vse malčke pa tudi odrasle. Dedek Mraz s svojim spremstvom bo obiskal letos vse večje kraje jeseniške občine. V ponedeljek bo na Blejski Dobravi, v Zirovnici, na Koroški Beli in zvečer na Jesenicah, v torek bo obiskal Rateče, Podkorčev, Kranjsko goro, Martuljek, Dovje in Hrušičo, v sredo pa se bo v glavnem mudil na Jesenicah in bo obiskal malčke v delavskem domu, v domu Partizan, v kinu Plavž, v Domu onemoglih in v bolnici. Vsak večer ob 19. uri pa bo nastop Dedka Mraza s svojim spremstvom na trgu pred jeseniško železniško postajo.

LJUDJE IN DOGODKI

KONEC POTI

Polnih 19 dni je trajalo potovanje ameriškega predsednika Eisenhowerja po deželah Evrope, Azije in Afrike. Izračunali so, da je v tem času prepotoval 36.000 km. Po mnenju nekaterih ameriških krogov spada ta njegova pot med dosedaj »največje ameriške misije za utrditev miru v svetu«.

Težko bi pa našli nekoga, ki bi mogel že zdaj, neposredno po končanem potovanju preceniti, kakšen je uspeh, pomen in važnost Eisenhowerjeve misije. Celotno v Ameriki si še niso na jasnem, še manj pa enotni o tem, kakšne uspehe je prinesel Eisenhower s svojega »maratonskega« potovanja.

Lahko pa je ugotoviti nekoliko nedvomnih dejstev. Nedvomno je bil povod za to potovanje bližnji sestanek predstavnikov Vzhoda in Zahoda na najvišji ravni. Drži tudi to, da je bila osrednja točka te poti, pariško posvetovanje vodilnih zahodnih državnikov o tem, kakšno naj bo skupno zahodno stališče o vprašanih, ki bodo o njih razpravljali na sestanku s Hruščevim. Pečat Eisenhowerjeve poti so torej dajala znamenja delnega izboljšanja mednarodnega položaja po ameriško-sovjetskem zblizanju. To pa nedvomno odpira možnosti za sporazumno reševanje nekaterih obstoječih mednarodnih vprašanj, ki kalijo mednarodno vzdušje, predvsem pa odnose med Vzhodom in Zahodom.

Eisenhower je med svojim potovanjem večkrat javno govoril, dajal je izjave o mnogih stvareh. Tudi uradna poročila o njegovih pogovorih so bila zelo pogosta. Kdor bi hotel iz vseh teh govorov in izjav ter sporočil najti neko skupnost ali enotnost, bi imel težko opravilo. Drugače je govoril Eisenhower v Italiji, drugače v Afganistanu in drugače v Indiji in Parizu. Povsem razumljivo. Med deželami samimi, ki jih je obiskal, so občutne razlike. Druga od druge se razlikujejo predvsem po tem, kako gledajo na mednarodne dogodke in kakšna je njihova zunanja politika. Nekateri, kot na primer Italija, Grčija, Turčija in druge, so članice Atlantske zveze. Druge spet, kot na primer Tunizija, Maroko, posebno pa še Indija, se izogibajo vsaki blokovski pripadnosti. Indija je celo najvidnejši zagovornik politike aktivnega sožitja in velik nasprotnik blokov. Eisenhower se je očitno skušal prilagoditi političnemu vzdušju dežel, ki jih je obiskal. Kajpada je imel Eisenhower svoje načrte. Ti načrte so bili posebni za Pariz, posebni, denimo, za Turčijo ali Tunizijo in zlasti posebni za Indijo. Pariz je bila izredno težka in košljiva točka potovanja. Tam se je sestel s predstavniki glavnih ameriških zaveznikov v Evropi, Francije, Velike Britanije in Zah. Nemčije. Med njimi pa vlada vse prej kot enotnost. Da bi mogel odpraviti nasprotja, ki razdvajajo Zahodni blok, je verjetno sam dvomil. Zato je bilo treba doseči kompromis. Prvi odmevi pričajo, da je ostal Zahod še vnaprej enako razdvojen. Dosegljiv pa so kompromis o tem, da je treba sklicati sestanek na najvišji ravni. Hruščevu so že

poslali povabilo, naj pride na sestanek v Pariz 27. aprila. Manjši članice Atlantske zveze tudi niso zadovoljne. Boje se, da se ne bi »veliki« brez njih česa ne domenili v škodo malih dežel. Eisenhower jih je pomiril, da bodo upoštevali njihove koristi. Indija je pomenila izjemo. To je velika azijska dežela. V svetu si je pridobila velik ugled zaradi samostojne, miroljubne politike, ki temelji na načelih aktivnega sožitja in protiblokovskih težnjah. Eisenhower se je tu izogibal reči karkoli, kar bi spominjalo na bloke in je poudarjal tiste strani, ki ustrezajo načelom indijske politike: sporazumno reševanje problemov, pravice vseh narodov do besede, kadar gre za vprašanje miru in podobno.

Taka je prav na kratko pisana podoba Eisenhowerjeve poti. In kakšen je končni rezultat? Splošna ocena je v tem trenutku nemogoča. Zato je treba pustiti času čas, naj se pokaže uspeh ali neuspeh v razvoju v prihodnjih mesecih.

ZVONE KOS

Izdaja CP »Gorenjski tisk«
— Urejuje uredniški odbor
— Direktor S. Beznik
— Odgovorni urednik Vojko Novak — Tel. uredništva 475
— Uprava 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-125
— Izhaja ob ponedeljkih in petkih — Letna naročnina 660 dinarjev, mesečna 50 din

Razpoloženje prebivalstva

nalaga novim odborom še večje dolžnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)
odborih SZDL ustanovijo posebne komisije, ki bodo skrbele za vzgojo članstva SZDL. V odborih osnovnih organizacij SZDL je precej novih ljudi, in sicer 676 ali 37,3 odstotka. Med temi je največ mladih. In prav njim je treba dati možnost za kar najširšo izobrazbo, da bodo sposobni dojeti in pojasnjevati naš družbeno-gospodarski razvoj.

Ni dvoma, da je osnovni vzrok za tako velike uspehe organizacij SZDL, ki so bili potrjeni na volitvah, predvsem naš nagel gospodarski in družbeni razvoj. Uspehi, ki so bili doseženi v naši gospodarski politiki, v dviganju osebnega standarda prebivalcev. Velika udeležba na volitvah je samo dokaz pravilne poti, dokaz da člani SZDL te rezultate pravilno vrednotijo, da so pripravljeno še nadalje sodelovati v gospodarskem in družbenem razvoju.

»Dosedanji uspehi,« je dejal tovariš Zen, »pa naj bi bili samo uvod v pospešeno prizadevanje, da se Socialistična zveza organizacijsko in politično kar najbolj usposobi za opravljanje nalog, ki jih ima v našem družbeno-političnem sistemu.

Razvoj v zadnjih letih, tako v gospodarstvu, kot v krepitvi komunalnega sistema, organov delavskega upravljanja in na področju drugih javnih zadev, je šel tako naglo, da vse to zahteva kvalitetne spremembe v delu vseh vodstev SZDL.

Za krepitve vloge SZDL so bili že na okrajni konferenci februarja letos sprejeti naslednji sklepi: pritegniti v odbore nove člane, predvsem iz vrst mladine; v članstvo SZDL sprejeti kar največje število državljanov; prilagajati metode dela potrebam našega sistema upravljanja ter končno razvijati sistem izobraževanja, ki dviga politično in strokovno raven kar največjega števila prebivalstva. Deseti plenum Zveznega odbora SZDL potrjuje, da je bila ta usmeritev pravilna, obvezuje pa vodstva SZDL, da ta vprašanja rešujejo še bolj kompleksno, prizadevno in uspešno, skladno s pogoji in potrebami posameznih krajev, občin in okraja.

NEKAJ NAJVAŽNEJŠIH PROBLEMOV

Osnovna smer razvoja industrije je bila sprejeta na plenumu SZDL in na ljudskih odborih. Glavne značilnosti so: razvijati industrijo v tistih vejah, ki so značilne za razvijajoče potrebe doma in na zunanjih tržiščih. Rekonstrukcije naj se izvajajo v smeri modernizacije in avtomatizacije proizvodnje. Širjenje proizvodnje samo z dodajanjem novih strojev in ljudi je v naših razmerah škodljivo. — Vzporedno s tem je treba uvajati sistem nagrajevanja po učinku, omejiti zaposlovanje novih delavcev nad predvidenimi kvotami ter intenzivneje reševati zadeve, ki vplivajo na življenjsko raven prebivalstva. Sem sodijo napore za pospeševanje stanovanjske gradnje, za razvoj stanovanjskih skupnosti, ustanov za varstvo otrok, razvoj obrti, trgovine, serviso, menz in podobno. Prav tako je potrebno hitreje reševati probleme s področja šolstva, zdravstva in drugih dejavnosti, ki vplivajo na življenjske pogoje prebivalstva posameznih krajev, predvsem v večjih industrijskih središčih. Tam so potrebe največje. Hkrati za napore za dvig standarda prebivalstva, je potrebno razvijati kmetijstvo v smeri večje blagovne proizvodnje ter hkrati uveljavljati socialistične odnose na vasi.

NA TISOČE LJUDI V ORGANIH UPRAVLJANJA

To so nekatera aktualna vprašanja. Probleme s teh področjih rešujemo v številnih organih: v ljudskih odborih in njihovih svetih, v delavskih svetih in drugih organih. Na Gorenjskem je vključenih v organe upravljanja na tisoče ljudi. Praksa pa kaže, da pri reševanju posameznih težav ti samoupravni organi šepajo zaradi različnih slabosti. Čuti se premajhna politična vloga SZDL. Prav tako je premajhno politično delo med prebivalstvom. Od politične razgledanosti in osposobljenosti kar najširšega števila državljanov pa je odvisno, kako bo deloval ves naš mehanizem družbenega upravljanja. — Ni važno samo, da so sklepi posameznih organov dobri, premišljeni in napredni, marveč je zelo pomembno tudi, v kolikoli so ti sklepi znani članom kolektivov, državljanom, in v kolikoli meri so deležni

politične podpore prebivalstva. — Zadeve in problemi, ki jih rešujejo razni organi, so čestokrat zapleteni in težavni in premalo jasni. Ni vsak sklep vedno dober že samo zato, ker ga je določil organ demokratično sprejel, temveč mora biti tudi s stališča solidnega razvoja gospodarstva ali neke druge dejavnosti pravilno pojasnjen in z družbeno-političnega stališča progresiven in utemeljen.

ČLANSTVO MORA BITI SEZNANJENO Z VSEMI VAŽNEJŠIMI ZADEVAMI

Prav Socialistična zveza mora biti pobudnik in organizator take politike, ki ustreza nadaljnjemu razvoju. Zato mora svoje delo izoblikovati tako, da se bo njena vodilna vloga čutila v vseh organih upravljanja. Nemogoče je pričakovati večje uspehe in primerno politično razpoloženje, ako ni dejavnost odborov SZDL in drugih organizacij ter organov, obrnjena k članstvu. Članstvo mora biti seznanjeno vsaj z važnejšimi zadevami. Ne samo s splošno linijo in ukrepi političnega in državnega vodstva, marveč tudi s konkretnimi rezultati in problemi s svojega območja. Razvoj v zadnjih letih je šel v smeri krepitve pristojnosti nižjih organov upravljanja, vzporedno s tem so se tudi večala sredstva, s katerimi nižji organi razpolagajo. To povečuje pravice, obenem pa tudi dolžnosti in odgovornost za nadaljnji razvoj, nižjih samoupravnih organov v komunah, v tovarnah in drugod in s tem tudi odgovornost političnih organizacij v komunah.

UREDITI JE TREBA PROSTORE ZA DELO OSNOVNIH ORGANIZACIJ

Značilno za skoraj vse osnovne organizacije je, da nimajo svojih prostorov, v katerih bi bile lahko seje, kjer bi opravljali administrativne posle, zbirali ljudi na posvetovanja in podobno. Za uspešnejše delo SZDL je treba rešiti tudi ta problem. Evidenco, arhiv, razno gradivo, ki naj služi solidnemu delu, hranijo sedaj pri raznih odborih, kjer se izgublja. Vsaka osnovna organizacija bi morala urediti prostore. Zato je treba izkoristiti vse možnosti, kot n. pr.: urejanje prostorov v obstoječih stavbah, zagotoviti gradnjo prostorov pri graditvi novih stanovanjskih skupnosti in podobno. Hkrati je treba zbirati sredstva in organizirati delovne akcije, in si zagotoviti del sredstev v proračunih ljudskih odborov za potrebne prostore. Skupno z občinskimi ljudskimi odbori je treba sprejeti roke, do kdaj bo to urejeno.

DVE SMERI RAZVOJA

Dejavnost osnovnih organizacij SZDL se je doslej razvijala v dveh smereh. Nekatere organizacije so se v novih pogojih težko znašle. Kljub prizadevnosti odborov politična vloga Socialistične zveze ni rasla. — Ti odbori so ponekod le most za prenašanje sklepov višjih vodstev ali tolmač sklepov ljudskega odbora, organizator pri proslavah, volitvah itd. Hkrati pa imamo tudi organizacije, ki se razvijajo v samostojna politična vodstva ter postajajo vse močnejši tvorec določene politike na svojem območju. Te organizacije so povezane z organi upravljanja, z organizacijami in društvi ter občinskimi odborom SZDL. Da bi dosegli napredek v vseh osnovnih organizacijah, je treba voditi točno evidenco o članstvu in nenehno skrbeti za pridobivanje novih članov SZDL. Zagotoviti je treba urejeno administracijo, redno pobiranje članarine in obveščanje članstva. Skupno z občinskimi odborom SZDL, morajo biti osnovne organizacije iniciatorji socialistične politike svojega terena in tudi komunne. Da pa bodo osnovne organizacije kos tem nalogam, morajo poznati vse važnejše probleme svojega območja. Kot edino obliko obveščanja članstva v dosedanjih praktičnih primerih je bilo sestajanje v domačih skupinah. Vendar ta ne zadošča. Ponekod so še primeri, da leta nadomestja zbor volivcev, tako da ljudje niti ne razlikujejo več, kakšna naj bi bila

vloga zborov volivcev in kakšna je funkcija posveta članstva SZDL. Zato morajo odbori razvijati razne oblike dela, sklicevati razne aktivnosti, organizirati predavanja, skrbeti za razširjanje tiska in podobno.

SPREMEMBE V OBČINSKIH VODSTVIH

Prav tako so potrebne spremembe v občinskih vodstvih SZDL. Tu je predvsem značilno, da so bili v dosedanjih praktičnih sekretarji občinskih komitejev ZK hkrati tudi predsedniki občinskih odborov SZDL. Tudi dober del članov občinskih komitejev ZK je bilo v občinskih odborih SZDL. — Tako so skoraj eni in isti ljudje razpravljali pomembne stvari dvakrat zaporedoma. Še večkrat pa se je o stvareh razpravljalo le v komitejih. Tako je prišlo do opuščanja dela v odborih SZDL se tako ni mogla uveljaviti kot samostojna politična organizacija.

Zato bi bilo potrebno na občinskih konferencah SZDL, ki bodo v januarju in februarju prihodnjega leta, zagotoviti, da bi se izvolilo tako vodstvo, ki bo sposobno enakopravno voditi socialistično politiko v komunah. Funkcije članov komiteja in odborov SZDL naj bi se kar najmanj podvajale, za predsednika občinskega odbora SZDL pa naj bi ne bil več voljen sekretar občinskega komiteja ZKS.

ZA ENOTNA STALIŠČA

Občinski ljudski odbori imajo vse večje pristojnosti. — Toda plenumi in predsedstva SZDL so doslej vse premalo razpravljali o tem, da bi člani teh upravnih organov imeli enotna politična stališča o določenih problemih, preden bi šli na seje. Zato se tudi zbori proizvajalcev niso povsod uveljavili. So primeri, da posamezniki v teh organih nastopajo samo kot zagovorniki enega podjetja, ne pa kot predstavniki proizvajalcev, ki so hkrati upravljalci v tovarni ali komunah. Vsa taka in podobna vprašanja naj bi pretresali v SZDL ali sindikalnih organizacijah in s člani prizadetih organov prišli do najboljše možne rešitve. Na tak način bodo lahko predlogi upravnim organom bolj konkretni in politično temeljiteje pripravljani. Pri tem ne gre za to, da bi SZDL prevzemala določene naloge iz pristojnosti drugih organov, marveč za to, da je ona politično odgovorna za uveljavljanje vseh organov upravljanja. — Hkrati pa se tako lahko doseže množično politično soglasje s strani volivcev.

Osnovna smer razvoja občine in njenega gospodarstva mora biti jasna občinskemu odboru SZDL. Osnovnim organizacijam pa je treba nuditi potrebno pomoč pri razvijanju samostojne iniciative za konkretno uresničevanje teh nalog. Razumljivo je, da imajo občinska vodstva kopico problemov in nalog. Važno pa je, izbrati vprašanja, ki so najvažnejša in samo tista tudi temeljito proučiti. Toda površne, zgolj načelne razprave o takih vprašanjih, niso koristne. Zlasti ne, če niso politično pripravljene in če se merodajne organe ne pripravijo za uresničevanje postavljenih nalog.

Neposredna naloga organizacij SZDL v občinah je priprava na občinske konference SZDL, ki naj bi bile končane do konca februarja prihodnjega leta. Na teh konferencah bodo volili delegate za IV. kongres SZDL in nove občinske odbore. Vzporedno s tem je treba zagotoviti ustrezna sredstva v proračunih ljudskih odborov, za nemotno delovanje občinskih odborov SZDL v prihodnjem letu. Bolj je treba skrbeti za razvoj delavskih univerz. Po sklepu predsedstva Okrajnega odbora SZDL bo začel »Glas Gorenjske« z Novim letom izhajati trikrat tedensko. To zahteva, da se razvije boljša dopisniška mreža. Občinski odbori SZDL naj poskrbijo primerne ljudi, ki bi stalno dopisovali, kar je važna politična naloga.

RAZPRAVA

V razpravi je sodelovalo 12 članov plenuma. Tovariš Ivo Saksida z Jesenic je govoril predvsem o uspehih pri volitvah v osnovne organizacije SZDL na Jesenicah. Odbori SZDL so se tudi že konstituirali. Mnogi so za reševanje specifičnih problemov na terenu ustanovili tudi posebne komisije. Tine Noč z Javornika je govoril o pomankanju društvenih prostorov, kar hromi delo organizacij. Na Javorniku ima osem društev samo en prostor, ki je velik 30 kvadratnih metrov. Brez ustreznih pro-

storov organizacije SZDL ne bodo kos nalogam, ki jih čakajo. Tovariš Rozman z Jesenic se je v razpravi predvsem zavzemal za večjo povezavo med organizacijami SZDL, ter gospodarskimi organizacijami na njihovem območju ter z organi družbenega ter delavskega upravljanja.

Tovariš Baldo Bizjak iz Kranja je kritično ocenil dosedanje metode dela osnovnih organizacij SZDL. Osnovne organizacije so doslej delale predvsem kampanjsko. Bile so precej zapuščene. — Odslej jim bodo občinska vodstva morala več pomagati. Zato se morajo tudi občinski odbori okrepiti. Na terenu je mnogo koristnih pobud med prebivalstvom, ki jih bo treba samo pravilno usmeriti. Na Trsteniku so že lani uredili v lastnim delom vodovod, letos pa razmišljajo o napeljavi telefona v vas. Tudi na Šenturški gori bodo gradili cesto predvsem iz lastnih sredstev. V odbore SZDL bo treba brez pomislekov vključevati predvsem mlade ljudi. V kranjski občini so trenutno samo še trije odbori SZDL, v katerih ni nobenega mladca pod 25 let starosti.

Tovariš Dijak z Bleda je predvsem ugotovil, da člani Zveze komunistov še vedno premalo sodelujejo v organizaciji SZDL. — Tovariš Vinko Hafner pa je razpravljal o novih stanovanjskih najemninah in s tem v zvezi o političnih nalogah, pred katerimi stojijo organizacije SZDL. Pri točkovanju stanovanj, ki je edina možna metoda za hitro ocenitev vrednosti posameznih stavb, sicer res večkrat prihaja do raznih nesporazmerij, vendar bo treba ta nesporazmerja pametno vsklajevati. Prav te razlike so povzročile in povzročajo nerazpoloženje med prebivalstvom. Drugače pa večjih političnih problemov pri uveljavljanju novih najemnin na Gorenjskem ne bo, kajti podatki kažejo, da bodo v povprečju ljudje za povšarne najemnine porabili samo 75 do 80 odstotkov tistega denarja, ki ga bodo dobili na račun povšaranja stanovanjskih najemnin.

Tovariš Levčnik iz Škofje Loke je kritično ocenil dosedanje delo osnovnih organizacij SZDL v škofjeloški občini. Škofjeloška občina ima trenutno najmanj vključenih volivcev v članstvo SZDL, in sicer le 55,2 odstotka. Zato čakajo organizacije SZDL v tej občini še velike naloge. — Govoril je tudi o potrebi ideološke vzgoje članstva SZDL.

O nekaterih izkušnjah, ki jih imajo pri delu z novimi odbori SZDL v bohinski občini, je govoril Janko Rozman. V Bohinju so bile volitve v vodstva osnovnih organizacij SZDL že spomlad, zato jih sedaj niso ponavljali. Delo novih odborov je zlasti jeseni še močno zaživo. Predvsem so se uveljavili mladi ljudje.

Tovariš Andrej Verbič je govoril o političnih nalogah organizacij SZDL pri pojasnjevanju novih stanovanjskih najemnin. To je potrebno, da ne bi vsakdo po svoje, s svojega stališča, razlagal namen teh ukrepov.

Stane Božič iz Kranja je govoril o tem, da bodo organizacije SZDL morale bolj skrbeti za razvoj športa v komunah. Že dalj časa ustanavljamo občinske in okrajno športno zvezo, ki naj bi zajele vso športno dejavnost v občinah oziroma v okraju. Te organizacije bi bilo potrebno kar najprej formirati. Zagotoviti bi bilo treba tudi sredstva za gradnjo potrebnih športnih objektov. Kranjska mladina se je že obvezala, da bo organizirala dve mladinski brigadi, ki bi prostovoljno pomagali graditi športni stadion v Kranju.

Stefan Kadoič, sekretar Okrajnega odbora SZDL, je v razpravi ponovno poudaril velik uspeh, ki so ga organizacije SZDL dosegle na volitvah. Spričo večjega števila novih ljudi v vodstvih osnovnih organizacij SZDL se je posebej zavzel za pospešeno ideološko vzgojo. Hkrati je sporočil plenumu, da sta v pripravah na volitve dosegli najboljše uspehe občini Ziri in Bled. Zato je predsedstvo Okrajnega odbora SZDL sklenilo, da podeli tema dvema občinskima odboroma praktično nagrado za opremo kluba — televizijski sprejemnik.

V zaključni besedi je tovariš Franc Popit, sekretar Okrajnega komiteja ZKS dejal, da izredno veliki uspehi, ki so jih potrdile volitve, kažejo, da je naša gospodarska politika pravilna. Velika udeležba na volitvah hkrati nalaga novim vodstvom osnovnih organizacij SZDL in občinskih odborov

S pleruma SZDL v Bohinju

TURIZEM V OSPREDJU

V petek, 18. decembra zvečer je bil v Bohinjski Bistrici plenum Občinskega odbora SZDL. Na plenumu so med drugim obravnavali turistično sezono in naloge na področju turizma v prihodnjih letih.

Plenum je po splošni oceni dal jasno orientacijo na področju razvoja turizma v bohinski občini. Jasno je bilo določeno, kako naj se turizem v prihodnje razvija in kakšen naj bo Bohinj v prihodnosti. Znano je, da turizem prispeva v bohinjski občini tretjino vsega narodnega dohodka. Zato se bohinjsko gospodarstvo največ naslanja na to panogo in tudi od nje največ pričakuje. Industrije v Bohinju ni. Zato kaže naravne lepote bohinjskega kota maksimalno izkoristiti. Med važnimi sklepi, ki so jih sprejeli, je tudi, da se turizem še nadalje razvija z izgradnjo novih hotelskih kapacitet, izboljšanjem udobnosti gostov, s tem da se jim pripravi za to več zabavnih prireditev in se jih zaposli z

raznimi športi, kot so veslanje, vodno smučanje itd. — Plenum je sprejel tudi stališče, da je treba delovnim kolektivom omogočiti gradnjo svojih počitniških hišic v neposredni bližini Bohinjskega jezera.

Na plenumu je bilo govora tudi o delu turističnega društva. V zvezi s tem je bil sprejet sklep o razširitvi njegovega delovanja na celotno bohinjsko področje, zaradi česar naj se sedež prenese v Bohinjsko Bistrico. Društvo naj se v prihodnje ne ukvarja s komunalnimi deli kot v preteklosti. To delo naj prevzame komunalno podjetje, ki ga je treba takoj ustanoviti.

Plenum je obravnaval tudi preteklo sezono, ki je bila vsekakor zelo uspešna. Bohinj je obiskalo okoli 60.000 gostov, ki so ostali dan ali dva, pa tudi daljšo dobo. Med temi je bilo največ mladih, ki je tabarila v številnih campingih okoli jezera. —on

Tudi na Jesenicah bodo začeli graditi nov Zdravstveni dom

Oddelek za zdravstvo in socialno skrbstvo pri ObLO Jesenice je pripravil program izgradnje zdravstvenih ustanov na Jesenicah. Program je precej obsežen in predvideva dokončno ureditev sodobnih prostorov za razvoj zdravstvene službe, ki naj bi bili zgrajeni v prihodnjih treh letih.

Ni dvoma, da so nujno potrebni na Jesenicah sodobnejši prostori za zdravstvo — nov Zdravstveni dom, ki naj združi večino zdravstvene dejavnosti pod eno streho. Posamezne ustanove so v neprimernih, tesnih ter pomankljivo opremljenih prostorih, in kar je najtežje, raztresene so po vseh Jesenicah. Posledica take organizacije so tudi relativno visoki stroški zdravstvenih storitev. Se več pa izgubijo časa državljanji, ki morajo, domala obhoditi vse Jesenice, zaradi posameznih specialističnih pregledov in preiskav, preden ugotovijo njihovo diagnozo in jih začnejo zdraviti. Da tu ne ome-

njamo ostalih težav in problemov, kot so preobremenjenost, čakanje itd.

Priprave za gradnjo zdravstvenega doma so v polnem teku. V njem bodo združili vse preventivne in kurativne zdravstvene enote. Gradbeni stroški bodo znašali okoli 250 milijonov dinarjev, gradili pa ga bodo tri leta. Poleg tega so v teku priprave za gradnjo zdravstvene postaje v Kranjski gori, kar je spričo vedno večjega turističnega prometa in razvoja zimskega športa, nujno. Zanj se zlasti zanimajo domačini in so izrazili pripravljenost sodelovati, tako pri delih kot z materialom. Prispevali bodo predvsem les.

Vzporedno z gradnjo zdravstvenega doma na Jesenicah, so v teku priprave za povečanje Obratne ambulante jeseniške železarnice. Stroški zanjo bodo znašali skoraj 80 milijonov dinarjev. Ob tem se nam vsiljuje vprašanje ali bodo Jesenice sposobne hkrati usmeriti več kot 400 milijonov dinarjev v gradnjo zdravstvenih objektov. Ali morda ne bo šlo to na škodo drugih postavk. In ali je res potrebna tako obširna povečava Obratne ambulante. Če vemo, da je vloga le teh, predvsem preventivna služba, omenjena ambulanta pa že opravlja tudi kurativne zdravstvene storitve in da je na Jesenicah velika bolnica, da ne omenjamo zdravstvenega doma, bi kazalo z eno stvarjo le počakati. Če je zdravstveni dom bolj potreben, ga je treba podpreti z vsemi sredstvi, da bo čimprej služil svojemu namenu. Potem se bo pokazalo tudi koliko so potrebni še drugi objekti.

V svetu za zdravstvo so sicer živahno govorili o tem. Žal je bila razprava le preveč enostranska, oziroma je prevladovalo mnenje članov, ki so hkrati člani upravnega odbora Obratne ambulante. Le-ti so nastopili z argumentom, češ Zelezarna je namenila toliko in toliko sredstev za te namene... Kaj pa zdravstveni dom? Člani občinskega sveta za zdravstvo bi pač morali zastopati interese celotne občine. —k

REGRES ZA KURIVO

Pod vodstvom podpredsednika Rodoljuba Čolakovića je bila v sredo, 23. decembra seja Zveznega izvršnega sveta. Zvezni izvršni svet je med drugim sprejel odlok o regresu pri prodaji kuriva za potrebe široke potrošnje. S to spremembo se poveča regres od 40 do 45 odstotkov v poletnih mesecih in od 30 na 35 odstotkov v zimskih mesecih, tako da bo nadoknadena podražitev premoga spričo zvišanja železniške tarife, ki bo veljala od 1. januarja 1960.

Vse bralce in naročnike „Glas Gorenjske“ obveščamo, da bo prihodnja - novoletna - številka zaradi povečanega obsega (20 strani) izšla v sredo, 30. decembra 1959

O B V E Š Č E V A L E C

MALI OGLASI

Trgovsko podjetje Knjigarna Simon Jenko v Kranju obvešča vse cenjene odjemalce, da bo zaradi LETNE INVENTURE zaprta v času od 4. do 6. jan. 1960. Prosimo vse potrošnike, da pravočasno, pred inventuro, krijejo svoje potrebe. 5282

Prodajamo manjšo kmečko mlatnico, cirkular, vejalnik-pajl. Naslov v ogl. oddelku. 5349

Ugodno prodajamo ali zamenjamo za deske še nepleskano kuhinjsko opremo in pisalni stroj »Underwood«. Ogled v gostilni v Sebenjah. 5355

Ugodno prodajamo prašiča za zakol. Naslov v oglašnem oddelku pod »okolica Cerklje«. 5356

Ugodno prodajamo copatarska kopita in sekalne nože (štanice), ženske in moške. Naslov v ogl. oddelku. 5357

Prodajamo moški usnjeni plašči za visoko postavbo, popolnoma nov. Cena ugodna. — Medved Ivanka, Sp. Gorje 35 pri Bledu. 5358

Vseljivo dvostanovanjsko vilo v Ljubljani prodajamo. Ponudbe pod »Brez posrednika« oddati v oglašni oddelku. 5359

Prodajamo mlado kravo s teletom in prašiča, težkega 30 kg. Pošta Polica 3, Cerklje. 5360

Prodajamo gnojnično črpalko, gnojnični sod in gnojne koše. — Naslov v ogl. oddelku. 5361

Prodajamo motorno slamoreznico, Triler Anton, Stari dvor 26, Sk. Loka. 5362

Prodajamo skoraj novo kitaro po nizki ceni. Naslov v oglašnem oddelku. 5363

Prodajamo nekaj gradbenega lesa in prašiča, 150 kg. — Naslov v oglašnem oddelku. 5364

Prodajamo moped Colibri s prevoženimi 2000 km. Naslov v oglašnem oddelku. 5365

oddelku pod »Dobro ohranjen«. 5365

Prodajamo več debelih prašičev. Naslov v oglašnem oddelku pod »V Kranju«. 5366

Prodajamo 2 sobi, kuhinjo in sadni vrt. Zg. Bitnje 2. 5367

Prodajamo »Fuch« roller 125 ccm. Naslov v oglašnem oddelku. 5368

Prodajamo motorno kosilnico na 2 kolesih. Naslov v oglašnem oddelku pod »Skoraj novo«. 5369

Prodajamo klavirsko »Hohner« harmoniko z 48 basi in 2 registroma. — Struženov 29, Kranj. 5370

Zago amerikanko ali navadno, dobro, kupim. Naslov v ogl. oddelku. 5371

Bolniški voziček, lahek, sedeči, iščem na posodo za enkrat tedensko ali ga eventualno kupim. Sajovic, »Gorenjski tisk«, Kranj. 5372

Kupim bencinski motor za pogon kmečkih strojev in mlatnico s tresilom. — Mezek Janez, Križnarjeva pot 19, Stražišče, Kranj. 5373

Dam 50.000 din nagrade za 2-sobno stanovanje lahko tudi nedograjeno, ki bi mi ga lastnik dovolil na moje stroške dograditi. V poštev pridejo kraji od Kranja do Naklega. — Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »zajamčena gotovina«. 5374

Oddam opremljeno sobo solidni osebi. Naslov v oglašnem oddelku. 5375

Zamenjam 3-sobno stanovanje za dvosobno, v blokkih Zlato polje, Kranj. Naslov v oglašnem oddelku. 5376

Vzamem pisalni stroj v najem. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »Tako«. 5377

Planinsko društvo Kranj sprejme 2 gospodinjinski pomočnici za stalno ali sezonsko za Dom na Krvavcu. Nastop službe takoj. — Informacije dobite v pisarni društva, ki se nahaja v podjetju

»Vino«, Kranj, Mladinska ulica. 5378

Sprejemam fanta za pomoč pri delu. Naslov v ogl. oddelku. 5379

Izgubil sem usnjene rokavice, čisto nove, od Podgorja do Lahovč. Poštenega najditelja naprošam, naj jih proti nagradi vrne Jožetu Kladniku, Spodnje Lahovče 15, pošta Kamnik. 5380

Podpisani Meglič Janez iz Brezje 39 pri Trziču preklicujem očitke, ki sem jih izrekel v gostilni Dolinšek o Fr. Ribnikar. 5381

»Partizani«, Stražišče, priredi v vseh prostorih svojega doma SILVESTROVANJE. Igra akademski plesni sekstet Sk. Loka. Rezervirane vstopnice dvignite do 28. decembra 1959 v gostilni Benedik, telefon 151. 5382

Blagajničarko za mesnico v Kranju iščemo. Možnost nastopa službe takoj. Ponudbe poslati na KPZ »Mesarija«, Skofja Loka. 5400

Taborniška organizacija na Jesenicah išče primerne upravnika za svoj dom na Planini pod Golico nad Jesenicami. Družinsko stanovanje preskrbljeno. Interesenti naj do 31. decembra pošljejo prijave na naslov Knaflič Majda, Zelezar na Jesenice. Tam bodo dobili tudi vsa ostala pojasnila. 5401

Iščem sobo v Kranju, opremljeno ali neopremljeno. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajamo kuhinjsko kredenco, skoraj novo, po ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku. 5386

Prodajamo enosobno stanovanje v Kranju. Cena po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 5387

Prodajamo seno in lucerno. Sp. Duplje 23. 5388

Prodajamo motorno kolo NSU Prima III., novo. Naslov v oglašnem oddelku. 5389

Prodajamo prašiča, 170 kg težkega. Naslov v oglašnem oddelku. 5390

Ugodno prodajamo dobro ohranjen NSU motor 350 ccm, 4-takten. Cena 135.000 din. Zupančič Albin, Zapuže 2, Begunje. 5391

Prodajamo kompletno skoraj novo spalnico iz orehovega furnirja. Lepa in solidna izdelava. Naslov v oglašnem oddelku pod »Orehova korenina«. 5392

Prodajamo kombinirane grablje. Zbi- lje 4 pri Medvodah. 5393

Prodajamo moped na zaganjač. Zbi- lje 4 pri Medvodah. 5394

FIAT 600, odlično, sive barve, prodajam. Naslov v oglašnem oddelku. 5395

Zamenjam dvosobno stanovanje s pritlikinami na deželi v lepem letoviškem kraju za dvosobno stanovanje s pritlikinami. Naslov v oglašnem oddelku. 5396

Brivskega pomočnika — samo- stojnega — sprejme salon Erzo- znik Nežka, Skofja Loka. 5397

Iščem instruktora za matemati- ko višjih razredov gimnazij. Na- slov v oglašnem oddelku. 5398

KPZ Mlekarna Kranj sprejme fa- kturnista. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati na upravo podjetja Kranj, Smedni- ška 1. 5399

Blagajničarko za mesnico v Kra- nju iščemo. Možnost nastopa služ- be takoj. Ponudbe poslati na KPZ »Mesarija«, Skofja Loka. 5400

Taborniška organizacija na Jese- nicah išče primerne upravnika za svoj dom na Planini pod Golico nad Jesenicami. Družinsko stano- vanje preskrbljeno. Interesenti naj do 31. decembra pošljejo prijave na naslov Knaflič Majda, Zelezar na Jesenice. Tam bodo dobili tudi vsa ostala pojasnila. 5401

Iščem sobo v Kranju, opremljeno ali neopremljeno. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajamo kuhinjsko kredenco, skoraj novo, po ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku. 5386

Prodajamo enosobno stanovanje v Kranju. Cena po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 5387

Prodajamo seno in lucerno. Sp. Duplje 23. 5388

Prodajamo motorno kolo NSU Prima III., novo. Naslov v oglašnem oddelku. 5389

Prodajamo prašiča, 170 kg težkega. Naslov v oglašnem oddelku. 5390

Ugodno prodajamo dobro ohranjen NSU motor 350 ccm, 4-takten. Cena 135.000 din. Zupančič Albin, Zapuže 2, Begunje. 5391

Prodajamo kompletno skoraj novo spalnico iz orehovega furnirja. Lepa in solidna izdelava. Naslov v oglašnem oddelku pod »Orehova korenina«. 5392

Prodajamo kombinirane grablje. Zbi- lje 4 pri Medvodah. 5393

Prodajamo moped na zaganjač. Zbi- lje 4 pri Medvodah. 5394

FIAT 600, odlično, sive barve, prodajam. Naslov v oglašnem oddelku. 5395

Zamenjam dvosobno stanovanje s pritlikinami na deželi v lepem letoviškem kraju za dvosobno stanovanje s pritlikinami. Naslov v oglašnem oddelku. 5396

Brivskega pomočnika — samo- stojnega — sprejme salon Erzo- znik Nežka, Skofja Loka. 5397

Iščem instruktora za matemati- ko višjih razredov gimnazij. Na- slov v oglašnem oddelku. 5398

KPZ Mlekarna Kranj sprejme fa- kturnista. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati na upravo podjetja Kranj, Smedni- ška 1. 5399

Blagajničarko za mesnico v Kra- nju iščemo. Možnost nastopa služ- be takoj. Ponudbe poslati na KPZ »Mesarija«, Skofja Loka. 5400

Taborniška organizacija na Jese- nicah išče primerne upravnika za svoj dom na Planini pod Golico nad Jesenicami. Družinsko stano- vanje preskrbljeno. Interesenti naj do 31. decembra pošljejo prijave na naslov Knaflič Majda, Zelezar na Jesenice. Tam bodo dobili tudi vsa ostala pojasnila. 5401

Iščem sobo v Kranju, opremljeno ali neopremljeno. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajamo kuhinjsko kredenco, skoraj novo, po ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku. 5386

Prodajamo enosobno stanovanje v Kranju. Cena po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 5387

Prodajamo seno in lucerno. Sp. Duplje 23. 5388

Prodajamo motorno kolo NSU Prima III., novo. Naslov v oglašnem oddelku. 5389

Prodajamo prašiča, 170 kg težkega. Naslov v oglašnem oddelku. 5390

Ugodno prodajamo dobro ohranjen NSU motor 350 ccm, 4-takten. Cena 135.000 din. Zupančič Albin, Zapuže 2, Begunje. 5391

Prodajamo kompletno skoraj novo spalnico iz orehovega furnirja. Lepa in solidna izdelava. Naslov v oglašnem oddelku pod »Orehova korenina«. 5392

Prodajamo kombinirane grablje. Zbi- lje 4 pri Medvodah. 5393

Prodajamo moped na zaganjač. Zbi- lje 4 pri Medvodah. 5394

FIAT 600, odlično, sive barve, prodajam. Naslov v oglašnem oddelku. 5395

Zamenjam dvosobno stanovanje s pritlikinami na deželi v lepem letoviškem kraju za dvosobno stanovanje s pritlikinami. Naslov v oglašnem oddelku. 5396

Brivskega pomočnika — samo- stojnega — sprejme salon Erzo- znik Nežka, Skofja Loka. 5397

Iščem instruktora za matemati- ko višjih razredov gimnazij. Na- slov v oglašnem oddelku. 5398

KPZ Mlekarna Kranj sprejme fa- kturnista. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati na upravo podjetja Kranj, Smedni- ška 1. 5399

Blagajničarko za mesnico v Kra- nju iščemo. Možnost nastopa služ- be takoj. Ponudbe poslati na KPZ »Mesarija«, Skofja Loka. 5400

Taborniška organizacija na Jese- nicah išče primerne upravnika za svoj dom na Planini pod Golico nad Jesenicami. Družinsko stano- vanje preskrbljeno. Interesenti naj do 31. decembra pošljejo prijave na naslov Knaflič Majda, Zelezar na Jesenice. Tam bodo dobili tudi vsa ostala pojasnila. 5401

a) predlog odloka o notranji or- ganizaciji upravnih organov OLO Kranj;

b) predlog odloka o sistematiza- ciji delovnih mest v upravnih organih OLO Kranj;

c) predlog odloka o položajnih plačah uslužbencev upravnih organov in proračunskih za- vodov OLO Kranj;

2. Razprava in sklepanje — o per- spektivnem programu razvoja turizma na Bledu;

3. Poročilo o stanju v podjetju »Elan« Begunje;

4. Razprava in sklepanje o pritr- ditvi o odločbi ObLO Bohinj o dodelitvi skupnega pašnika KZ Bohinjska Bistrica;

Po končanih ločenih sejah bo v sejni dvorani OLO 32. skupna seja obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora Kranj z naslednjim dnevnim redom:

1. razrešitve in imenovanja v upravnih organih OLO;

2. razprava o predlogu Sveta za družbeni plan in finance za raz- delitev sredstev okrajnega in- vesticijskega sklada po panogah za leto 1960.

Predsednik Vinko Hafner, I. r.

RAZPIS

Kmetijska šola, Poljče na Gorenjskem razpisuje javno licita- cijo gradbenih del za gradnjo go- spodarskih objektov v l. 1959/60 in sicer za goveje hleve, svinja- ke, remize in skladišča.

Ponudniki naj pošljejo svoje ponudbe pisмено na gornji na- slov.

Trgovsko podjetje Knjigarna »Simon Jenko« v Kranju obve- šča vse gospodarske organizacije, da sprejema pismena pred- naročila za

TISKOVINE ZA ZAKLJUČNI RAČUN 1959

PRIROČNIK (Ščekič) O SE- STAVI ZAKLJUČNEGA RAČUNA

SKRIPTA (Združenje knjigo- vodij LRS), in sicer troje:

1. za gospodarske organizacije proizvodnje;

2. za gospodarske organizacije trgovine;

3. za gospodarske organizacije s pavšalnim obračunom.

Naročila sprejemamo do 6. jan- uarja 1960. V naročilu je na- vesti kakšne vrste tiskovine (enote ali za pavšalite) in ko- liko kompletov.

OBVESTILO

Poslovni čas trgovin od 29. de- cembra 1959 do 3. januarja 1960 na območju okraja Kranj:

v torek, dne 29. in v sredo, dne 30. decembra bodo obratovale vse prodajalne zvečer od 19. ure z običajnim opoldanskim odmo- rom;

v četrtek, dne 31. decembra bodo odprte vse prodajalne nepretrgo- ma od 8—17 ure, non-stop proda- jalne pa kot običajno;

v petek, dne 1. januarja bodo vse prodajalne zaprte;

v soboto, dne 2. januarja bodo odprte vse prodajalne, ki so od- prte običajno ob nedeljah, tako tudi vse prodajalne s sadjem in zelenjavo od 8—11 ure, mlekar- ne od 6—9 in od 16—18 ure, de- žurne prodajalne kruha od 7—12 in dežurne trafike od 7,30—11 ure.

za nedeljo, dne 3. januarja 1960 bo veljal običajni nedeljski po- slovni čas s tem, da bodo od- prte prodajalne s sadjem in ze- lenjavo od 8—11 ure, mesnice od 7—12 ure, prodajalne kruha od 7—10 ure, dežurne trafike od 7,30—11 ure.

Kjer se bo pokazala potreba je lahko poslovni čas podaljšan tudi še preko navedenega mini- malnega poslovnega časa.

Trgovinska zbornica za okraj Kranj

KINO

»STORŽIČ«, Kranj: 25. in 26. de- cembra ob 16., 18. in 20. uri ter 27. decembra ob 15., 17. in 19. uri ameriški barvni cinemascope film »OBRAČUN NA ATLANTIKU«; 26. decembra ob 14.30 ameriški barvni risani cinemascope film »DAMA IN POTEPUH« — vstopnina 30 din, ob 22. uri pa premiera norveškega filma »DEVET ŽIVLJENJ«; 27. de- cembra ob 9. in 13.30 ameriški barvni cinemascope film »DAMA IN POTEPUH« — vstopnina 30 din, ob 10.30 premiera norveškega filma »DEVET ŽIVLJENJ«, ob 21. uri pa premiera ameriškega barvnega filma »KOMU ZVONI« po istoimen- skem romanu Ernesta Hemingwaya. V glavni vlogi: Garr Cooper in Ingrid Bergman. Zaredi izredne dolžine filma cena vstopnic zvi- šana.

»TRIGLAV«, Priskovo: 26. de- cembra ob 19. uri ameriški barvni cinemascope film »MISTER RO-

BERTS«; 27. decembra ob 17.30 in 19.30 premiera norveškega filma »DEVET ŽIVLJENJ«.

»SVOBODA«, Stražišče: 26. de- cembra ob 17.30 in 19.30 jugoslo- vanski vstavision film »RAZPOKA V RAJU«; 27. decembra ob 16., 18. in 20. uri jugoslovanski vstavision film »RAZPOKA V RAJU«.

Naklo: 25. decembra ob 17. in 19. uri jugoslovanski vstavision film »RAZPOKA V RAJU«, 26. de- cembra ob 17. in 19. uri jugoslo- vansko-sovjetski film »ALEKSA DUNDIČ«; 27. decembra ob 16. in 19. uri ameriški barvni cinemascope film »MISTER ROBERTS«.

»KRVAVEČ«, Cerklje: 26. decem- bra ob 19. uri ter 27. decembra ob 16. in 19. uri angleški barvni film »LEPO JE BITI MLAD«.

»RADIO«, Jesenice: 26. do 28. decembra ameriški barvni cinema- scope film »DEŽEVJE PRIHAJA«; 29. do 30. decembra francoski film »DVIHALO ZA MORIŠČE«.

»PLAVŽ«, Jesenice: 26. do 28. decembra francoski film »LJUDJE BREZ VAŽNOSTI«; 29. decembra ameriški barvni cinemascope film »DEŽEVJE PRIHAJA«.

Žirovnica: 26. decembra ameriški barvni vstavision film »ISKALCI«; 27. decembra italijanski film »CLO- VEK V DEŽNEM PLAŠČU«; 30. de- cembra ameriški barvni cinema- scope film »DEŽEVJE PRIHAJA«.

Dovje-Mojstrana: 26. decembra francosko-italijanski film »CLOVEK V DEŽNEM PLAŠČU«; 27. decembra ameriški barvni vstavision film »ISKALCI«.

Koroška Bela: 26. in 27. decem- bra francoski film »DVIHALO ZA MORIŠČE«; 29. decembra francoski film »LJUDJE BREZ VAŽNOSTI«.

Bled: 27. in 28. decembra ame- riški barvni film »ČAROVNIK IZ OZA«; 29. do 31. decembra madžar- ski film »NEDELJSKA ROMANCA« — predstave vsak dan ob 20. uri, v sredo in sobotah ob 17. in 20. uri, ob nedeljah pa ob 10., 15., 18. in 20. uri.

Radviljica: 25. in 26. decembra ob 20. uri ter 27. decembra ob 16.15 in 20.15 ameriški barvni cinema- scope film »OBTOŽUJEM«; 27. de- cembra ob 14. in 18. uri pa ameri- ški barvni cinemascope film »SON- CE ZOPET VZHAJA« — zaradi iz- redne dolžine filma cena vstopnic zvišane za 10 din. 29. decembra ob 20. uri ter 30. decembra ob 17.30 in 20. uri fraacoski film »VELIKA ILUZIJA«.

Ljubno: 26. in 27. decembra francoski barvni film »SAKRA- MENSKA FRKLJA« — predstava v soboto ob 19.30, v nedeljo pa ob 16. in 18. uri.

»PREDILEC«, Skofja Loka: 26. in 27. decembra italijanski barvni cinemascope film »MOŽJE IN VOL- KOVI«.

»SORA«, Skofja Loka: 25. do 27. decembra ameriški cinemascope film »SAYONARA«.

»DOM, Sovodinj: 26. in 27. de- cembra ameriški film »VZHODNO OD RAJA« — predstava v soboto ob 20. uri, v nedeljo pa ob 16. uri.

»SORA«, Poljane: 26. in 27. de- cembra mehiški film »UMIRAM SREČNA« — celotna vstopnina bo podarjena ponesrečenim v Trziču — pridite!

»OBZORJE«, Železniki: 25. in 26. decembra ob 20. uri ter 27. decem- bra ob 15. in 19.30 ameriški vsta- vision film »URE OBUPA«.

Domžale: 25. do 27. decembra ameriški barvni film »V SENCI VESALA«; 30. in 31. decembra pa italijanski film »ZELEZNIČAR« — predstave ob sredo, četrtek in sobotah ob 18. in 20. uri, ob petkih ob 20. uri, ob nedeljah pa ob 15. 17. in 19. uri.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 26. decembra 1959 — ob 17. in 19. uri — Golia: »JURČEK« — Gostovanje v Skofji Loki

Nedelja, 27. decembra 1959 — ob 10. uri — Golia: »JURČEK« Izven — Matineja ob 16. uri — Golia: »JURČEK« — Izven

Ponedeljek, 28. decembra 1959 — ob 16. uri — Golia: »JURČEK« — Zaključena predstava za šolo Stane Zagarja Kranj

Torek, 29. decembra 1959 — ob 16. in 18. uri — Golia »JURČEK« — Zaključeni predstavi za »ISKRO«

Sreda, 30. decembra 1959 — ob 17. uri — Golia: »JURČEK« — Zaključena predstava za tovarno »SAVA«

GLEDALIŠČE »TONE ČUFAR« JESENICE

Sobota, 26. decembra ob 14.30 F. Schiller: MARIJA STUART — Zaključena predstava za osemletke.

Sobota, 26. decembra ob 19.30 L. Lahola: MADEŽI NA SONCU — gostovanje v Zabreznici pri Žirovnici.

Nedelja, 27. decembra ob 14.30 L. Lahola: MADEŽI NA SONCU — drama v treh dejanjih — Za red nedelja popoldne — Ostale vstop- nice na razpolago, Zveze z vlakci ugodne.

Odrska dela iz mladinske književnosti so prerediti gost na naših odrih

Na Bohinjski Beli so minuli nedelji dvakrat zapored igrali priljubljeno mladinsko odsko delo Pavla Golje JURČEK. To pot so se predstavili člani mladinske sekcije DPD Svobode pod vodstvom režiserja Stanka Piška. Občinstvo je bilo z uprizoritvijo izredno zadovoljno prav spričo tega, ker so po daljšem presledku končno nastopili tudi mladi igralci, pionirji in mladinci z mladinsko pravljico igrano. Tudi ta novost v igralnem sporedu je prijetno presenetila, saj že več let na odru v Bohinjski Beli niso igrali podobnega dela. — Uprizoritev je z velikim veseljem, v nemu ter prizadevnostjo pripravil dolgoletni režiser in igralec na Bohinjski Beli Stanko Pišek, ki se kljub starosti in zaposlenosti še zmeraj ukvarja s kulturnoprosvetnim delom. Zato naj mu na tem mestu izrečemo toplo priznanje.

Glede na to, ker v teh dneh pred novim letom številna naša amaterska gledališča uprizarjajo odrska dela za najmlajše, bi želeli v zvezi s problematiko uprizarjanja del iz mladinskega slovstva poudariti nekaj misli.

Za izbiro dobrega mladinskega odrskega dela smo prav gotovo nemalokrat v zadregi in resnici na ljubo bodi povedano, da je prav to dejstvo v veliki meri vzrok, da so tovrstna dramska dela prerediti gost na naših amaterskih odrih. Dostikrat pa smo se celo prepričali, da ravno dobra otroška ali mladinska pravljica igra navduši ter razvzame mlado in staro in jima za kratke čase pričara navni svet otroške brezskrbnosti. — Obsta pa še en vzrok, da se naša amaterska društva zelo poredko lotevajo uprizarjanja mladinskega odrskega dela. To je njihova zahtevnost glede tehničnih priprav, saj so dela te vrste prepletana in zgrajena z obilico različnih motivov, od pravljic do realističnih. Ta mnogovrstnost in pestrost motivov pa seveda terja temu ustrežno sceno. To je pa za večino podeželskih odrov spričo skromne opreme: odvisi inventar, zavese, razsvetljava itd. — težko. Navedena ovira se s sodobnimi režijskimi prijemi in sceniskimi imitacijami do neke mere da premostiti, vendar pa vsaka uprizoritev terja svoje.

Ugotovitev, da naše občinstvo, tako staro kakor mlado, želi kvalitetnih uprizoritev dobrih del iz mladinske književnosti, nas opozarja, da bomo tej vrsti dramske literature morali v prihodnje posvečati več skrbi. Poklicna gledališča sprejemajo v svoj igralski spored najmanj svoj po eno delo te vrste (kar je zelo malo) — drugače pa je za amaterski odri. Ne moremo trditi, da ni izjemnih primerov, lahko pa rečemo, če smo vsaj površno spremljali dela amaterskih odrov, da v mnogih krajih že po več let niso uprizorili mladinske igre. Mladina je resnično navdušena, če lahko nastopa na odru. Ni nam potrebno poudarjati tudi dejstva, kolikšen pomen ima nastopanje v različnih vlogah na odru za mladostnikov duševni razvoj. Sveten režiser in hkrati dober pedagog, ki zna navdušenje in delovno vnetje mladih pravilno izkoristiti in usmerjati, lahko z mladimi igralci mnogo doseže.

Dobro delo pa je včasih težko najti prav zavoljo tega, ker ni mnogo izbire. Slovenci imamo nedvomno naimočnejšega ustvarjalca mladinske pravljice igre v pesniku in pisatelju Pavlu Celarcu. Njegova dela so podoba resničnih umetniških vrednot, idejno globoka, po izrazu bogata in prepričljiva, polna vere v človeka ter življenjske vedrine in hrepenenja po lepoti in poštenju. Hkrati pa so skoraj vsa prepletana s socialnimi motivi; v njih pa se zrcali odpor proti nasilju in krivici, proti individualizmu in sebičnosti ter drugim lastnostim, ki kvarijo dobro človekovo naravo. Vse te lastnosti pa nepreslišano in zelo prepričljivo izražajo junaki iz Jurčeka. To je v resnici eno najboljših del naše mladinske književnosti, in če je dobro pripravljeno, je lahko najlepši dar naši mladini.

Loški razgledi VI

Na slavnostni seji Občinskega ljudskega odbora Skofje Loke, ki je bila na dan občinskega praznika, 18. decembra v novi kinematografski dvorani, so vsem odbornikom razdelili tudi Loške razgled št. VI.

Ze šesto leto zapored izdaja Muzejsko društvo v Loki s finančno pomočjo delovnih kolektivov loške občine zbornik — zanjeto knjigo (letos na 272 straneh), v katerem iz leta v leto v številnih člankih iz najrazličnejših področij prikazujejo loško ozemlje v preteklosti in danes, življenje, posebnosti itd. itd. — Vsebinska razdelitev gradiva v njih je postala že zelo ustaljena: najprej politični del, v katerem osvetljujejo zgodovino NOB na loškem ozemlju, zatem razgledi (poljudnoznanstveni del) in leposlovje, nazadnje pa krajevno aktualna poročila in problematika.

Prelistajmo na kratko vsebino letošnjih Razgledov. Prvi del je posvečen 40-letnici ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije. V uvodnem prispevku (Pot, dolga štirideset let) obuja Boris Zihel utrinke iz spominov na tisti čas, v katerem se je pri njih porajala komunistična partija in katerega je kot otrok preživel v Skofji Loki. — Maks Fojkar nato v sestavku Delavski stavkovni val v Skofji Loki in letih 1935 in 1936 opisuje stavko v tovarni klobukov, stavko v lesnih podjetjih na Trati in stavko v tekstilnih tovarnah na Trati in v Vincarjih. »Mlade generacije prihajajo, ljudje se menjajo in take stvari se rade pozabljajo! pravi avtor v uvodu. — France Kavčič-Veljko objavlja nato Prispevek k zgodovini SKOJ v Skofji Loki in na Gorenjskem med narodnoosvobodilno borbo, Milan Zakelj pa razpravlja o delu Komunistične partije v Poljanski dolini. Zanimiv je tudi sestavek Emila Cesarja »Škofješko pogorje in njegovi partizani« v delu Klusovega Jožca, v katerem avtor razpravlja o novelah Boga Flandra, ki so bile prve poslovne stvaritve, nastale med NOB na Slovenskem.

Drugi del Razgledov — obsega 13 zanimivih prispevkov iz zgodovine, biologije, arheologije, etnografije, umetnostne zgodovine, gospodarstva itd. France Planina piše o 20-letnem razvoju loškega muzeja od njegovih skromnih začetkov do letos, ko je bil iz puštalskega gradu in iz Doma Zveze borcev v celoti preseljen v loški grad. Dr. Anton Ramovš objavlja drugi del svoje razprave o okamenem življenju v loških hribih (spodnja in srednja triada), dr. Anton Polencec pa piše o pajkih iz okolice Crngroba. Nadalje sledi prispevek Franceta Lebna o novih arheoloških odkritjih v okolici Skofje Loke, in sicer v Kevdercu na Lubniku in v Godeških Dobravah, dr. Pavla Blaznika o podeželski obrti na loškem ozemlju do začetka 16. stoletja, Jožeta Gašperšiča o oglarstvu na Jelovici, Ade Bar o materialni ljudski kulturi v Sopotnici, Andreja Pavlova o vprašanju pristnosti in starosti Kalanovega pohišstva z Visokega, ki je razstavljeno v loškem muzeju, čalje prispevek dr. Emilijana Ceveca o slikarju Stefanu Dolinarju, sestavek Ele Gros o življenju in delu dramatika Antona Leskovca; Doroteja Gorišek piše o barvarski obrti v Skofji

prispkeve o poteh in ciljnih strokovnega šolanja, o kopališču in turizmu, o novi kinematografski dvorani, o perspektivah ljudske knjižnice v Skofji Loki in o otvortvi muzeja v loškem gradu. — Zbornik je opremljen z 69 ilustracijami in 7 skicami.

Klusov Joža: Bataljon, izdal Glavni štab NOV in POS (iz Loških razgledov)

Loki, Vojko Valič o škofjeloški tovarni klobukov v letih 1921 do 1941, Jože Jenko pa o vlogi Skofje Loke v snovanju železniškega omrežja.

V tretjem delu zbornika (Leposlovje) je objavljena drama v 3 dejanjih »Sovodenj« Antona Leskovca. Zadnji del (Poročila in problematika) pa prinaša krajše

prispkeve o poteh in ciljnih strokovnega šolanja, o kopališču in turizmu, o novi kinematografski dvorani, o perspektivah ljudske knjižnice v Skofji Loki in o otvortvi muzeja v loškem gradu. — Zbornik je opremljen z 69 ilustracijami in 7 skicami.

Izredno bogata vsebina, večletno redno izhajanje, okusna oprema in razdelitev gradiva, povzetki v tujih jezikih — vse to nam ne dela težav, ko Loške razgled ocenjujemo. Vsekakor jih lahko le pohvalimo, saj je to najboljši zbornik od vseh, ki jih izdajajo naša podeželska središča. Mimo Loških razgledov ne bo mogel nihče, ki bo kdaj pozneje proučeval politično in kulturno zgodovino naših krajev, etnografijo, gospodarstvo, prirodoslovje itd. Res Razgledi proučujejo le loško pokrajino, vendar so del celote in natančno osvetljujejo tudi naše splošne razmere.

Za konec še tole! Loške razgled izdajajo v Skofji Loki s finančno pomočjo vseh delovnih kolektivov v občini. In Loka je edina v okraju, ki ima tak zbornik! Kranj kot kulturno, politično in gospodarsko središče Gorenjske kaj podobnega ne premore! Imeli smo »Gorenjsko« — z veliko zamudo je izšlo 6 številčk v treh zvezkih — pa je zaradi finančnih težav nehala izhajati. Morda je bila ta revija res prezoka po svoji vsebini? Tega ne bi kazalo zanikati! Brez dvoma pa bi Kranj nekaj podobnega nujno potreboval! O tem bi kazalo resno razmisliti. A. T.

FILM - FILM - FILM - FILM

Kaj smo in kaj bomo gledali

V nedeljo, 20. decembra zvečer smo v Storžiču v Kranju gledali dober jugoslovanski film v črno-beli tehniki RAZPOKA V RAJU znanega režiserja Vladimira Pogačiča (proizvodnja Jadran film, distribucija Kinema Sarajevo). V glavnih vlogah nastopajo Ljubica Jović, Severin

Prizor iz filma »Razpoka v raju«

Bijelić, Branko Tatić, Milan Puzić, Antun Vrdoljak in Tatjana Beljakova. Kratka vsebina: neki ribič je slučajno našel v Donavi žensko torbico, nekaj ur kasne-

ranje. Zapostavljena od svojega ambicioznega moža, ki zahteva od nje samo žrtve, Marija čuti, da ga ne ljubi več in da postaja osamljena. Branka, kolegica s fakultete, jo odpelje na plažo, da bi se razvedrila. Mariji se približa Pavle, mlad novinar, kateremu se Marija brezupno preda, s pritanjem upanjem, da neke mora biti delček raja tudi zanjo. Globoko in brutalno razočaranje, i takoj sledi jo vodi v smrt. Po zakonih za njeno smrt nihče ni rivil, toda resnični krivci so živelj okoli nje in mislili le o sebi.

Kranjski kinematografi pripravljajo zelo bogat spored za večer pred Novim letom. V Storžiču bomo gledali ameriški barvni kinoskopski film PLESALKE in italijanski barvni kinoskopski film ARRIVEDERI ROMA (produkcija: Metro-Goldwyn-Mayer; v glavnih vlogah: Mario Lanza, Marise Allasio; in morda bo koga zanimalo tudi tole: happy-end).

V kinematografu Triglav na Primskem bomo 31. decembra zvečer lahko gledali ameriški črno-beli film TETOVRANA ROZA (produkcija: Paramount 1955; režija: Daniel Mann; v gl. vlogah: Ana Magnani, Burt Lancaster, Marisa Pavan; film je bil nagraden s tremi Oscarji: za najboljšo žensko vlogo za najboljšo črno-belo fotografijo in za najboljšo črno-belo scenografijo) in ameriški barvni kinoskopski film AVTOBUSNA POSTAJA (režija: Joshua Logan, v glavnih vlogah: Marilyn Monroe, Don Murray). V Svobodi Strazišče pa bomo tega dne med drugim gledali tudi odlični francoski barvni kinoskopski film, ki je bil v Franciji nagraden — ČRNI ORFEJ.

In kaj bomo gledali v soboto in nedeljo, 26. in 29. decembra v Storžiču?

V soboto zvečer bo na sporedu norveški film DEVET ŽIVLJENJ (po knjigi o resničnih doživljajih Jana Baalsruda, ki jo je napisal David Howarth, pripravil scenarij in režiral Arne Skouen; igrajo: Jack Fjeldstad, Henny Moan, Alf Malland, J. Holst-Jensen; Devet življenj je odlični film, enkratna epopeja junaštva, požrtvovalnosti, človekove vzdržljivosti in neuklonljive volje do življenja), v nedeljo zvečer pa bomo gledali ameriški barvni film po istoimenskem romanu Ernesta Hemingweya KOMU ZVONI. T.

»SREBRNA LILJA« NAVDUŠUJE MLADINO

Dramski krožek, ki je bil ustanovljen z letošnjim šolskim letom na osemletki »Prežihov Voranc« na Jesenicah, uprizarja naštudirano pravljico igrano »Srebrna Lilja« tudi za učence okoliških šol. V četrtek popoldne so igro uprizorili v Cufarjevem gledališču na Jesenicah. Do sedaj so si igro ogledali učenci osnovne šole Gorje pri Bledu, Dovje, Planina pod Golico in še nekaterih drugih šol. V prihodnjih dneh bodo uprizorili omenjeno igro še za ostale šole na območju jeseniške občine.

Največ zanimanja za poljudno-znanstvena predavanja

Prvi koraki Delavske univerze v Kranju

Čeprav pozneje kot v drugih občinah, so tudi v Kranju to jesen ustanovili Delavsko univerzo. Tako je razen osemletik, gimnazije in vrste strokovnih in industrijskih šol kar na lepem zrasla še nova pomembna kulturno-vzgojna institucija.

Tako kot v večini občin je tudi v Kranju Delavska univerza brez svojih lastnih prostorov. O tem se najlaže prepriča tisti, kdor išče upravništva te ustanove Janka Bidovca. Nima niti pisalne mize niti stola. Šop papirjev in listin o urejenem tekočem računu v banki, o razporedju seminarjev in predavanj ter proračunski predlog s programom dela vred nosi tako rekoč kar pod pazduho od Zavoda za izobraževanje na Svet za šolstvo, od ideološke komisije pri Okrajnem komiteju ZK na Občinski odbor SZDL itd.

Ko smo ga na slepo srečo le našli, nam je povedal, da se bo stiska za prostor kmalu ublažila. Zdaj imajo sicer res le eno sobo v prostorih Občinskega odbora SZDL, ki jo uporabljajo za učilnico, kmalu pa bodo dobili še dve sobi v prostorih Sindikalnega doma. Na občinskem ljudskem odboru pa prav v teh dneh razpravljajo

o gradnji novega poslopja za ljudsko univerzo.

Program dela univerze je že zdaj zelo bogat, čeprav je preteklo šele komaj dober mesec dni od ustanovitve. Največ obeta družbeno-ekonomsko izobraževanje. Pred kratkim je že začela s poukom šestmesečna večerna politična šola, ki jo obiskujejo starejši družbeni delavci in člani organov družbenega samoupravljanja. Zdaj pa univerza pripravlja še en politični seminar za mlajše aktiviste, ki bo trajal 2 do 3 mesece. Računajo celo, da bodo zaradi velikega števila prijaviteljev morali ustanoviti kar tri take seminarje, in sicer enega v centru (v prostorih Občinskega odbora SZDL), dva pa v podjetjih. Hkrati s tem pa sprejemajo tudi kandidate za poseben seminar o družbenem upravljanju, ki bo namenjen članom delavskih svetov in upravnih odborov. Poseben seminar pripravljajo tudi za člane samoupravnih organov manjših podjetij, ker je prav tu največja potreba po izobraževanju kadrov. Nadalje ima Delavska univerza v programu za to sezono še seminar za člane sindikalnih odborov, daljši seminar za člane za družinskih svetov, za člane samo-

upravnih organov na kmetijskih posestvih, za člane svetov stanovanskih skupnosti, za člane šolskih odborov in še posebno šolo za mladinske aktiviste. Vzporedno s tem pa pripravljajo tudi jezikovne tečaje, tečaje za korespondencko, stenografijo, knjigovodstvo, strojepisje itd.

Najbolj pa »vlečejo« poljudnoznanstvena predavanja, ki jih vsako sredo zvečer prirejajo v prostorih Tekstilne šole na Primskovem. Za letošnjo sezono imajo na programu skupno 32 predavanj s področja tehnike, naravoslovja, geografije, kulture itd. Ta predavanja nameravajo organizirati tudi v središču mesta da bi s tem omogočili obisk čim številnejšim prebivalcem.

Ob taki dejavnosti so v predlogu proračuna za prihodnje leto predvideli 5 milijonov 218.000 dinarjev izdatkov. Računajo pa, da bodo s prispevki slušateljev, organizacij in podjetij kot protiuslugami dobili prihodnje leto skupno okoli milijon 950.000 dinarjev dohodkov.

Tovariš Bidovec je na koncu najjinega razgovora pojasnil, da se delo Delavske univerze ne bo omejilo le na Kranj, pač pa bodo sčasoma skušali prodreti tudi v okoliške kraje, kar pa zahteva seveda organizacijsko utrditev in nov sposoben kader. Predvsem bodo najprej poskušali z delom v večjih krajih, na primer v Cerkljah, Preddvoru itd. K. M.

Svoboda vodi

Svoboda »Tone Cufar« na Jesenicah, v sklopu katere deluje Komisija za kulturno-umetniško dejavnost, je priredila v četrtek, 17. decembra že tretji kulturno-umetniški večer. Na programu je bil razvoj umetniške dejavnosti v dobi renesanse. Podan je bil razvoj umetnosti na literarnem in glasbenem področju. Predavatelj profesor Šifer in inženir Karba sta ilustrirala svoja izvajanja z recitacijami, oziroma glasbenimi vložki. Predvsem bogato je bilo ilustrirano predavanje inženirja Karbe, katero je pojasnjevalo nekaj magnetofonskih posnetkov, solistična točka sopranistke Brunove, solistična točka violončelnika Kleča in nastop komornega zbora jeseniške glasbene šole, ki ga sestavljajo gojenci solo petja. — Zastopniki okrajnega Sveta Svoboda in prosvetnih društev so podčrtali nujnost uvedbe tovrstnih kulturnih večerov tudi v ostalih kulturnoprosvetnih društvih na področju jeseniške Svobode.

V nedeljo, 20. decembra ob 16. uri je bila v Prešemovem gledališču v Kranju letošnja tretja premiera in sicer Goljeva mladinska igra v štirih dejanjih »Jurček«. Delo je režiral Lado Stiglic, sceno pa je zasnoval Saša Kump. Številno občinstvo je predstavo z navdušenjem sprejelo, posebno mladi obiskovalci so dvorano zapuščali polni najlepših vtisov

Obisk v Domu slepih v Škofji Loki

Kadar roke nadomestijo oči „VELIKO BI TI RAD POVEDAL!“

Razgovor z Antonom Malenčkom, upravnikom Doma slepih v Škofji Loki

Na prvo vprašanje, kako tam pričujejo slepe za razna dela oz. kako kako jih vključujejo v proizvodnjo, je tovariš upravnik takole povedal:

»V našem zavodu imamo pletarsko, ščetarsko in metlarsko obrt. Na novo smo uvedli tudi pletenje mrež in polivinila. Slepi se za vsa taka dela zelo hitro priučijo. Tudi mojštri so iz vrst slepih. Izdelki: to so metle, ščetke, košare in mreže, gredo dobro v prodajo in zavod ima s to dejavnostjo precejšen dohodek.«

»Kakšne so možnosti uvajanja novih, sodobnih načinov za rehabilitacije?«

»Mi težimo, da naše ljudi usposobimo ne samo za te imenovane

obrti, kot jih imamo sedaj. Slepi lahko delajo tudi v industriji. — Zato bomo, a poskušamo že zdaj, naše ljudi usposobili za druge poklice. V ta namen smo tu uredili poštehično delavnico. Seveda bodo tam potrebni še razni stroji, da se ljudje privadijo in priučijo dela. Najtežje pri tem je z denarjem za nakup strojev. Zato trenutno še ne moremo nuditi našim ljudem sodobne rehabilitacije za našo industrijo, kot bi želeli. Kljub temu pa je nekaj slepih ljudi že zaposlenih v raznih podjetjih.«

»Kako posamezna podjetja podpirajo prizadevanje pri zaposlevanju slepih?«

»Največ razumevanja je pokazala tovarna Iskra v Kranju, kjer je zaposlenih šest slepih. Več slepih je zaposleno tudi v škofjeloški predilnici, v tovarni Sava in Planika v Kranju in v tukajšnji tovarni Motor. V Jelovici je zaposlen 30-letni Ivan Blatnik iz našega doma, ki je ne samo splot ampak tudi popolnoma gluh. Dela pri prekladanju desk in celo presega normo do 14 odstotkov. Napačno je mnenje posameznikov, da invalidi ne spadajo v tovarno. Izkušnje kažejo, da so invalidi, bodisi slepi ali gluhi, lahko zelo delavni. — Hkrati pa gre še za njihovo moralno rehabilitacijo, da se počutijo enakovredne z ostalimi člani družbe, s katerimi skupno delajo za iste cilje. Zato bi morala podjetja pokazati več razumevanja pri zaposlovanju slepih ali ostalih invalidov.«

»Kakšne starosti so ljudje v vašem domu in koliko jih je?«

»V zavodu je 105 ljudi od 15. pa vse do 70. leta. Mladi hodijo v vajeniško šolo, ki jo imamo v zavodu. Imamo tudi strojepisno šolo. Vse to vodi že dolga leta profesor Peter Confidenti, ki je tudi sam slep. Dve tretjini ljudi je zaposlenih v naših delavnicah in v drugih podjetjih. Imamo pa tudi nekaj starih ljudi, ki so tukaj dobile le svoj dom in pri zaposlovanju ne pridejo v poštev.«

»Imate v Domu tudi kakršnokoli kulturno življenje?«

»Vsekakor. Najbolj je razgibana glasbena skupina s stalnim ansamblom in pevskim zborom. V letošnjem letu smo imeli že 35 nastopov po vseh krajih Slovenije. Tudi v Prešernovem gledališču v Kranju smo pred kratkim nastopili. Poleg tega imamo čitalnico in v vsaj stavbi 40 radijskih zvočnikov. Življenje v Domu je zares prijetno.«

»In kakšne želje oziroma težave imate?«

»Osrednji problem naše ustanove je, da nekateri občinski odbori ne pošiljajo slepih k nam zato, ker pravijo, da nimajo denarja. Po vsej Sloveniji je še nad tisoč slepih. Naša želja pa je, da vse te ljudi usposobimo za delo, da jim nudimo moralno in strokovno pomoč. Naš Dom je edini tvorstni zavod v Sloveniji. V Ljubljani je podobni zavod, toda le za slepo mlada-

dino, v našem zavodu pa so slepi vseh starosti.«

Poslovil sem se od upravnika, ki že trinajst let vodi ta Dom, v katerem je vložil toliko naporov, da danes tam res najdemo resnično zatočišče in prijeten dom vsi tisti, ki z rokami zamenjujejo oči.

Vlado Rozman

Nove oblike otroškega zavetišča

pri Vodovodnem stolpu v Kranju

Ko je podpredsednik Občinskega odbora Kranj ing. Franc Vršnak pred dnevi otvarjal novo, lepo urejeno otroško zavetišče pri Vodovodnem stolpu v Kranju, je podudaril, da je to prvo večje zavetišče, ki je zršlo v okviru stanovanjskih skupnosti. Največjo pomoč je seveda nudila občina, ki je eno največjih stanovanj preuredila v ustrezne prostore zavetišča. Znatno pomoč v opremlenosti pa so nudili tudi nekatera podjetja. Razen tega je tovarna Sava prevzela patronat, akademski slikar Milan Batista je brezplačno popostril prostore z otroškimi slikami ter se ponudil še vnaprej kot vzgojitelj slikarstva.

Še bolj zanimive pa so nove oblike dela v tem zavetišču. Ker bodo v stiski s personalom, imajo v načrtu, da bi pri varstvu otrok sodelovale ob priložnostih tudi druge žene-matere. Zlasti za vodstvo otrok na sprehod, na kopanje, poletje itd. To, kot upajo, naj bi postala stalna oblika sodelovanja staršev oziroma mater s tamkajšnjim zavetiščem. Prav tako imajo v načrtu, da nikakor ne bi omejevali pomoči samo na tiste otroke, ki bodo v zavetišču. Zavetišče ima namreč zmogljivost 40 otrok. Toda na razne igre, na sprehode in izlete bodo vabili in sprejemali tudi druge otroke. Take in podobne nove oblike dela, ki so predvidene, dajejo temu zavetišču povsem drugačno obliko, kot smo jo doslej vajeni.

I. c.

To zgodbo mi je ondan povedala ona sama, prizadeta mati, Seveda, lepo bi bilo, če bi bila to res samo zgodba, taka, kot so tiste o zmajih z devetimi glavami, o lepih kraljičinah in kraljevičinah itd. Toda ta zgodba je drugačna, resnična.

Ona je mati in nadvse skrbna žena ter gospodinja. Toda hkrati je tudi neutrudljiva družbeno delavka in uslužbenka. Se na cesti, na poti domov ali zdoma, je vedno zavzeta.

»Kako pa bo letos s kolonijo?«

»Ali že kaj veste o naši prošnji?«

»Tisto pohišivo za vrtec je že prišlo!«

»Danes popoldne je pri nas sestanek. Da ne boste pozabili Zelo bi želeli, da pridete!«

Taka in podobna so vprašanja, prošnje in razgovori, s katerimi jo »nadlegujejo« kar tako mimogrede, na cesti. Ona pa ima vedno čas. Zanimajo jo, kako so rešili ta ali oni problem, koliko ljudi se je prijavilo za to delo, kako je otrok preстал vročino... Skratka, za vse!

On dan je po službi, kot običajno, prišla domov. V naglici je pojedla del kosila in spet odšla. Teta Mara se nanjo niti ne jezi več. Navadila se je že. Ona je bila ob treh že na sestanku. Vrnila se je pozno zvečer. Bila je utrujena, pa se je kljub temu vsedla na stol in se zatopila v zapisnike...

Dan je bil enak dnevu, toda tisti večer se je zgodilo nekaj, kar jo je vznemirilo, pretreslo in — spremeniło.

Ko je namreč prebrala zapisnike, se ji je približal Dušan, edinec. V drugi razred že hodi. Priden je in rad uboga. Zato obzirno pusti mamico pri miru, ker ve, da ima vedno dovolj dela. Kadar se mu kaj »zatakne« pri računski nalogi, raje poprosi za pomoč očka. Toda tudi on ima vedno v rokah knjige, časopise, beležke ali zapisnike.

»Poglej tul Prosim! Giblje sel« je dejal šepetaje, da ne bi vznemirjal očeta pri branju, in kazal s prstkom nekam v spodnjo čeljust v ustkih.

Zapisniki so ji zdrsnili z rok na kolena, ko je pogledala v dečkova usta. Obrčala je sinovo glavo, da

si ne bi delala sence, in iskala bolec zob. Potem pa je nenadoma zapčila pogled v dečkove oči, kot bi hotela prodreti v njegovo dušo, in dejala:

»Ja, sinko moj, vidim! Pa te je zelo bolelo? Zob stoji vendar čisto postrani in ves počrnel je! Nič mi nisi povedal tega!«

Dušan se je rahlo zganil. — Navadno se ni dosti smukal okoli mamice. Celu njenega božanja in nežnosti se je včasih izogibal. — Toda zdaj se ji je znova približal. S skoraj moško kretnjo je popravljal njen ovrtanah za čeljustjo in dejal:

»Veš mama, veliko bi ti rad povedal! Kolikokrat sem ti mislil povedati, ko me je bolelo, pa te ni bilo. Kadar si prišla, te nisem hotel nadlegovati pri kosilu. Zmeraj se ti tako mudim, mami, veš!«

Samo gledala ga je. Potem ga je privila rahlo k sebi.

»In ti si mi večkrat hotel kaj povedati, kajne?« je dejala, da bi izpolnila morečo tišino, ki je nastala in ki jo je silno mučila.

Potem je položila zapisnike na mizo in odšla s sinčkom bliže k

luči. Z žlico si je pomagala pri lečenju zob. Potem mu je pripravila večerjo. Ko je jedel, se je vsedla zraven njega in se pogovarjala z njim. On ji je pravil o šoli, o slikah, ki so jo vzeli za razstavo, o novih motorjih, ki menda vozijo z veliko hitrostjo...

Poslušala ga je. Hkrati pa so ji misli uhajale na njeno delo, ne njen koledar na pisalni mizi, ves počekčan z datumi, ko se morala iti na ta ali oni sestanek, vzgornj, sejo... Vse to jo je vznemirjalo. Skušala se je otresti neprijetnih misli in na to pozabiti. Vsaj zdajle, zvečer.

Po večerji tistega dne je spremljala Dušana celo v posteljo.

Toda prav v trenutku, ko se je sklonila k njemu, da bi ga poljubila, jo je prekinil:

»Kako drugačna se mi zdiš nočoj, mami! Meni se zdi vse tako lepo...«

»Zmeraj bom taka, sinko! Bolj tvoja bom kot doslej! Vsak dan mi boš moral veliko, veliko povedati!« je dejala, ga hitro poljubila in — stekla iz spalnice.

K. Makuc

OBRAZI IN POJAV

Popravilo Vespe samo 123 din

Jaka je imel prijatelja v ugledni tovarni, kjer je bil tudi sam zaposlen.

Spričo današnjega motorizirane sveta je tudi on imel Vespo. Zadnje čase pa ga ni in ni hotela več ubogati. V klance ni šlo več. »Nekaj ni v redu,« je modroval Jaka sam pri sebi.

Spomnil se je na svojega prijatelja Tomaža in takoj pomislil, da mu bo le-ta lahko pomagal pri popravilu »železnega konjička«.

Prišel je Jaka do Tomaža z majhno prošnjo, da mu na kakršenkoli način pomaga pri popravilu Vespe. Tomaž kot dober prijatelj takoj svetuje Jaki, da naj Vespo dobro pregleda in ugotovi, kaj je narobe. Res, napravil je pravi seznam »poškodb« na motorju. To je prinesel Tomažu. Ta ga je samo debelo pogledal in ga enostavno nadrl:

»Za to boš plačal kot neumen. Napiši: Prosim, če mi lahko popravite zvonec na krmilu.«

Prošnja je tako po kurirju romala k referentu za usluge.

Tomaž pa se je takoj lotil popravila Vespe.

Kmalu jo je imel do zadnjega vijaka razdrti, generalno jo je prečistil, marsikaj starega je zamenjal z novim. Poniklirati je bilo treba še vodilo, prelakirati karoserijo itd. Spet je prišel v poštev kurirček, Tomaž mu je naročil: »Nesi krmilo v galvaniko in glej, da te ne bo kdo videl, Tonetu pa povej, kdo te je poslal.«

Kurir je moral Tomaža poslušati in je tako večkrat marsikatero stvar odnesel v popravilo.

Vespa je bila kmalu gotova. Tomaž je Jaki za delo zaračunal 12.500 dinarjev.

Jaka pa se je kljub temu, zadovoljen, s skoraj popolnoma prenovljeno Vespo, zapeljal po tovarniškem dvorišču, spotoma se je za slovo ustavil še pri referentu za usluge in plačal pri blagajni za popravilo zvonca 123 dinarjev.

M. Z.

V delavnic Doma slepih, kjer izdelujejo ščetke

16 Jeklene kletke

Osmo poglavje RAZPRAVA O ROBOTU

Baley je čutil, kako močno mu bije srce. Zazdelo se mu je, kakor da se je čas ustavil. Obraz R. Daneela ni izražal nobenega čustva. Hau Fastolfe pa je kazal zgolj dobro vzgajeno začudenje in nič več.

Baley je pri vsem tem najbolj zanimivo, kako se bodo njegove besede dojmile komisarja Juliusa Enderbyja. Trimenzi vizijski sprejemnik ni dajal jasne slike. Nekoliko je trepetala. Nekaj zaradi slabega prenosa, nejasna pa je bila silka tudi zaradi tega, ker Baley zaradi komisarjevih oči ni mogel videti izraza v njegovih očeh.

Pomislil je: ne puščaj me zdaj na cedlu, Julius. Potrebujem te. Ni pričakoval, da bo Fastolfe reagiral tako hitro in ognjevit. V neki knjigi je bil čital, da Vsemirci nimajo religije, temveč da je nadomestujejo s hladnim intelektualizmom, ki ga privzdigujejo do filozofskih višin. Ker je to vedel, je s tem tudi računl. Delovali bodo počasi in samo na podlagi vzrokov.

Ce bi bil sam z njimi, ko je izgovoril tisti stavek, bi se prav gotovo nikoli več ne vrnil v Mesto — v to je bil prepričan. To bi mu povedal tudi zgolj zdrav razum. Načrti so pomenili Vsemircem več, mnogo več, kot življenje prebivalca Mesta. Za Juliusa Enderbyja bi si izmislili opravičilo. Nemara bi komisarju izročili celo truplo, majali bi z glavami in govorili o zaroti Zemljanov, ki je povzročila spet nesrečo. Komisar bi jim verjel. Takšen je bil. In če je sovražil Vsemirce, jih je sovražil iz strahu. Ne bi se drznil sumničiti v njihove trditve.

Zato je Baley moral imeti pričo pri teh pogovorih, še več, moral je imeti pričo izven dosega dobro preračunanih vsemirskih varnostnih ukrepov.

Komisar je spregovoril, kakor bi se dušil: »Lije, nimaš prav. Videl sem dr. Sartonovo truplo.«

»Videl si zoglelene ostanke nečesa, za kar so ti rekli, da je dr. Sartonovo truplo,« se je zamejal Baley. Hkrati pa ga je prešinil spomin na komisarjeva zlomljena očala. Tudi to so znali izrabiti Vsemirci v svojo korist.

»Ne, ne, dobro sem poznal dr. Sartona in njegova glava je bila nepoškodovana. On je bil.« Komisar je dvignil roke k očalom, kakor bi se hotel nečesa spomniti in dodal: »Pogledal sem ga čisto od blizu, zelo blizu.«

»Kaj pa misliš o tem?« je vprašal Baley in pokazal spet R. Daneela. »Ali ni podoben dr. Sartonu?«

»Da, podobem, kot bi mu bil podoben kip.«

»Tako brezizrazno zadržanje je mogoče tudi igrati, komisar. No, pa recimo samo za primer, da je bilo tisto, kar si videl, uničen robot. Praviš, da si gledal od blizu. Ali pa si se približal dovolj, da bi lahko videl, če je zoglenela površina zares uničeno organsko tkivo, ali pa le ogle, potreseno po kovini.«

Komisar se je zdaj razjezil: »Elijah, smešen si.«

Baley se je obrnil k Vsemircu: »Ali bi bili pripravljene narediti ekshumacijo zaradi preiskave, dr. Fastolfe?«

Dr. Fastolfe se je nasmehnil in odvrnil: »V normalnih okoliščinah ne bi imel nič zoper to, gospod Baley, toda, žal mi je, kajti mi mrtvih ne pokopavam. Trupla sežigamo v krematorijih, tak je običaj.«

»Zelo pametno,« je pikro vskočil Baley.

Dr. Fastolfe pa je mirno nadaljeval: »Povejte mi, gospod Baley, kako ste prišli na tako misel, do tako nenavadnega sklepa?«

Ni še klonil — je pomislil Baley. Uporabil bo vse, da me premaga.

Glasno pa je rekel: »To ni bilo težko. Mislim, da je mnogo težje oponašati robota, kakor pa samo zadrževati na obrazu zamrznjeno masko in se pogovarjati na poseben način. Ljudje na Zunanjih Svetovih ste že vse preveč navajeni na robote. In morate jih jemati kot človeška bitja. Kar oslepeli ste že za razlike. Na Zemlji pa je drugače. Mi zelo dobro vemo, da so roboti roboti. Prvič: R. Daneel je videti preveč človeški, da bi bil robot. Takoj ko sem ga videl, sem dobil vtis, da je Vsemirec. Kar prisiljevati sem se moral, da sem se prilagodil njegovi izjavi, da je robot. Vzrok temu pa je — kar je popolnoma jasno — da on tudi je Vsemirec in ne robot.«

R. Daneel niti najmanj ni pokazal, da bi se zavedal, da je trenutno osrednji predmet pozornosti, a se je oglašil: »Partner Elijah, pojasnil sem ti, da so me konstruirali tako zaradi tega, ker so me poslali med ljudi. Moja podobnost s človekom je namenoma tako popolna.«

»In to v tolikšni meri?« je vprašal Baley, »v tolikšni meri, da so človeku podobni tudi tisti deli telesa, ki so pokriti z obleko? Naredili

so celo imitacijo organov, ki pri robotu ne bi melli nobenih funkcij?«

Enderby je začudeno vpadel: »Kako si to opazil?«

Baley je zardel: »V osebnih prostorih. Oba sva bila tam in moral sem videti.«

Enderby je obstal kakor bi ga oplazila strela.

»Razumeti morate,« je tedaj mirno povzel Fastolfe, »da mora biti podobnost čim popolnejša, če naj bo koristna. Za naše namene je polovičarstvo prav tako slabo kot nič.«

»Smem kaditi?« je mimogrede vprašal Baley.

Tri pipe dnevno je bila kar že smešna potrata. Toda zdaj je bil razburjen in moral je prižgati. Menda si v življenju še ni tako zaželel tobaka, kot prav zdaj. Navsezadnje pa — saj se je vendar zoperstavil Vsemircem in potolkel bo njihove laži.

Toda Fastolfe je rekel: »Žal mi je, toda bolj ljubo mi bo, če ne boste kadili.«

Želja je bila izrečena kot zapoved. Baley je dobro čutil, da je bilo tako. Spravil je pipo, ki jo je bil že izvlekel, ker je pričakoval dovoljenje.

Seveda ne smem, je pomislil jezno. Enderby me na to ni opozoril, ker sam ne kadi. To je povsem logično. Na teh Zunanjih Svetovih ne kadijo, ne pijejo in nimajo običajnih človeških slabosti in razvoh. In nič čudnega ni, da se združujejo z roboti v tisti svoji — kako je že rekel R. Daneel? — C/Fe družbi. Nič čudnega, da lahko R. Daneel tako dobro igra robota. Če smo iskreni, so pa vsi skupaj tako in tako roboti.

Rekel je: »Podrobna podobnost je samo eno izmed mnogih dejstev. V moji sekciji bi bilo prišlo kmalu do nemira, ker sem njega pripeljal v hišo. (Ni ga pogledal, le s prstom je pokazal nanj, in ni mogel izgovoriti niti R. Daneel, niti dr. Sartona.) On je ustavil zmešnjavo in to tako, da je naperil revolver v najogljivejšo upornike.«

»Zaboga,« je rekel Enderby presenečeno, »v poročilu pa piše, da si ti...«

»Vem, komisar,« je rekel Baley. »Poročilo je bilo sestavljeno po mojih navedbah. Nisem mogel dopustiti, da bi v poročilo napisali, da je robot z revolverjem krotil ljudi.«

»Ne, ne. Seveda ne.« Enderby je bil resnično presenečen. Nagnil se je, kakor bi gledal v nekaj, kar je bilo izven okvirjev trimenzi vizijskega sprejemnika.

Baley pa je lahko uganil, kaj je gledal. Komisar je preverjal kontrolni aparat, da bi videl, če se je morda kdo priključil na prenosnik in prisluškuje.

BODICE

Motite se, dragi moji, če mislite, da je Bodičar odšel v »večna lovišča«. Se živi, čeprav ga že nekaj časa ni bilo na spregled. »Kopriva ne pozebe!« Precej časa sem čepel doma in čakal, da se bodo spet nabrale napake, da jih bom nataknil na bodice.

Toda ne, dragi državljani, jaz še živim!

Morda je to za vas žalostno! Morda! Povem vam pa, da je bolj žalostno to, da še vedno živi in se z vsemi štirimi upira smrti tudi moja Marjana. Meduž, in vsak dan je bolj sitna. No, čakajte, da vam povem vse lepo od kraja.

Veste, zadnjič mi je kar na lepem, med kosilom, rekla: »Ti, stari, čas je, da nehaš s svojili bedarijami! Odslej ne boš več lazil okrog in obiral ljudi! Pri meni doma boš, pa konec! Tudi na dva decila ne boš več šel!«

Kaj sem hotel! Bil sem lepo doma — pa kar sem naredil in kamorkoli sem se prestopil, vse je bilo narobe. Pa sem si mislil: Jok, tako ne bo šlo več! In sem ji enostavno ušel. Joj, kako sem spet sproščeno zadihal na svežem zraku! Najprej sem odšel na dva decila, potem še na dva decila, in potem... no, potem sem jo pa mahnil na Bled.

Zdaj pa pamet v roko, dragi moj, sem si rekel, pa svinčnik in beležnico, na naberi kaj bodic, da bodo brečci »Glasu Gorenjske« vedeli, da stara kost le ni samo še za ne omi svet.

Bil sem močno utrujen, pa sem si mislil: Kaj boš lazil peš okoli, mrcina stara. Dovolj si že prepeščali! Lepo taksi si najemi, pa boš hitro vse obletal!

Odlična! Jaz Bled — svetovno letovišče, moderen voz in — jaz! To je pa že nekaj. Toda taksi, ki

sem ga našel, je bil vse prej kot moderna limuzina. »Prijateljček dragi!« sem ga prijazno ogovoril, »midva sva pa že oba precej v letih! Kajne, približno enake starosti sva, če nisi ti celo starejši!« Šofer pa me je tako grdo pogledal, da sem se urno zasukal in odšel.

Tudi drugi in prav tako neslednji taksiji so bili »onemogli starčki«. Iz sočutja do njih sem jih pustil pri miru. Nazadnje sem je našel »belo vrano med črnimi« — taksij, ki je bil vsaj približno podoben sodobnemu avtomobilu. Podjel me je po Bledu...

Iskal sem mlečno restavracijo! Bil sem lačen, pa bi se rad okrepčal! »Ni jo in jo tudi še ne bo!« mi je povedal mož, ki je sedel v parku na klopci in kadil pipo. Tudi v programu investicij jo še ni. Pač pa poleti lahko dobite zajtrk v tistih barakih. Veste, tam je mlekarina!

Meduž, kar nenadoma je lakotna popustila. Pogled na tisto barako, in mlekarina v njej — ne, to pa ne! »Zašrafalo« me je po želodcu, da še nikoli tega! Takoj se zdravila v lekarno, sicer res ne bom več dolgo! Ura je bila pol enih, lekarna pa — zaprta. »To je pri nas stara stvar!« mi je rekla ženica, ki je tudi čakala na zdravlila. »Zdravstveni dom je odprt ves dan, lekarna pa v opoldanskih urah ne. Nerodno je to predvsem za oddaljeneje paciente, ki zaradi tega zamudijo kar dva dnja!«

Kaj sem hotel drugega, kot odpeljati se v Kranj, kupiti zdravila... Tu pa me je spet zasledila — Marjana. Moral sem domov, brez besed in opravičevanj. Žalostno, kajne? Pa kaj hočete, bo še bolj!

Srečno!

Bodičar

Po stezah parizanske Jelovice

Vsakoletna športno-politična manifestacija »Po stezah parizanske Jelovice« v spomin na herojsko bitko v Dražgošah leta 1942 bo v nedeljo, 10. januarja 1960 v okolici Železnikov in Dražgoš.

Z razliko od prejšnjih let, bo tokrat start in cilj v Železnikih. To bo vsekakor priskladneje za takšno število tekmovalcev, ki se udeležujejo te pomembne prireditve. Tekmovanje pa ni samo množično, pač pa je tudi to kvaliteta smučarska prireditev. Program med drugim obsega tudi patrolni tek mladincev na 10 km in članov na 15 km. poleg tega pa bo še tek posameznikov desetih naših najboljših tekačev reprezentantov.

Ce bodo dopuščale snežne razmere, bo letos izveden tudi veslesalom. Tudi tu bodo startali naši najboljši tekmovalci, ki jih bo določila gorenjska smučarska podzveza. Prav tako bodo imeli ta dan tekovanje tudi sankci.

Organizacijski odbor je za tekmovalce pripravil lepo izdelane plakete in pokale. Za to prireditev je na Gorenjskem že sedaj veliko zanimanja. Patrole in posamezniki se že marljivo pripravljajo. Dne 10. januarja bodo v Železnikih zbrani skoraj vsi naši najboljši smučarji, ki bodo v lepi športni prireditvi proslavili 18. obletnico herojske dražgoške bitke.

-ek

Priorave za planiško prireditev potekajo zadovoljivo

Od 25. do 27. marca 1960 bo Planica slavila svoj srebrni jubilej. Za to prireditev se pripravljajo že več mesecev, medtem ko si sekretariat organizacijskega komiteja prizadeva, da bi za ta nastop pridobil najboljše skakalce od vsepovsod, so v Planici razširili cesto iz Rateč vse do skakalnice in prav ob vznožju jubilatke splinirali ogromen prostor za parkiranje avtomobilov.

Komitee za planiško prireditev dela po komisijah, in sicer gospodarski, propagandni, gradbeni in tehnični.

Planiška prireditev bo veljala v grobem okoli 6 milijonov dinarjev. Od tega odpade skoraj 4,5 milijone na organizacijo, na stroške za prihod inozemskih tekmovalcev, kar je tudi največja postavka v proračunu prireditve. Poldrug milijon pa bo stala ureditev skakalnice.

Ze sedaj je zagotovljena zanesljiva udeležba skakalcev iz Avstrije, Italije in Norveške. Razgovore vodijo tudi z zvezami Vzhodne Nemčije, Francije, Švice in Skandinavije.

Naših skakalcev bo na planiški prireditvi nastopilo najmanj osem. Starim in izkušenim tekmovalcem, Zidarju, Langusu in Roglju, se bodo priključili še mladi.

Vse kaže, da bo letos zima na čiš. Za tekače bi lahko rekli, da so bolj marljivi kot alpinci, saj so bili že na snegu. Roman Seljak in Gašper Kordež vzgajata nove tekače, ki bodo v bližnjih zimah zamašili vrzel, ki je v zadnjih letih nastala v tej disciplini pri kranjskih smučarjih.

Kranjski smučarji so med redkimi, ki so se vse leto pripravljali za zimo. Mrtve sezone ne poznajo. Večina tekmovalcev je bila v mrtvi sezoni vključena v razne druge športne panoge, zlasti v atletiki, rokometu in drugod. Zgodaj jeseni pa so začeli s skupnimi pripravami v telovadnici, kjer se zberejo skoraj vsi redno dvakrat tedensko. Ze poleti, ko so kranjski plavalci merili svoje sposobnosti v bazenu, smo jih videli, ko so s smučmi na ramah hiteli proti Češki koči, kjer je bilo dovolj snega za vadbo. V zadnjem času pa skoraj ne mine nedelja, da ne bi pohiteli na sneg. Največkrat jo uberejo na Krvavec, kjer so si poleti pripravljali novo progro. Tu so najbolj prizadeveni Šumi, Jenko, Rakovič, Jamnik in drugi, ki zelo resno računajo v sezoni na raznih tekmovaljih na najboljša mesta. Zenske prav nič ne zaostajajo za moškimi. Vse so zelo prizadevane, zlasti Slavica Zupan-

PRVE SMUČINE kranjskih smučarjev

Kranjski smučarji med počitkom na Krvavcu

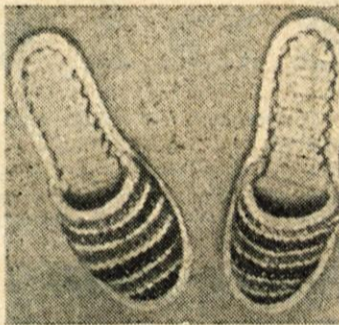
skem Trglavu. Pri skakalcih bosta prav gotovo najbolj pripravljena Gorjanc in Grmek. Kaže, da bo treba posvetiti več pozornosti skakalnemu naraščanju. Tehnično vodstvo kluba je pripravilo za letos obsežen program treningov in tekmovalcev, kakor tudi za neorganizirane smučarje, ki jih je v Kranju dovolj, pa še niso cu, v bodočem zimskošportnem središču, organiziral redne smučarske šole. Ta želja je bila izražena tudi na nedavnem plenumu Smučarske zveze Slovenije. Počakajmo še nekaj dni in kmalu bomo videli, kako so se pripravili kranjski smučarji za letošnjo sezono.

J. J.

DRUŽINSKI POMENKI

Kvačkani natikači

Potrebujemo 50 g bele, nekaj rumene, rjave, temnozeleno in zeleno iz polsti, skvačkamo iz bele volne ne angora volne, 1 kvačko št. 4 in 1 par podplatov iz polsti. Popis velja za debelino volne, katere 10 petelj v širino in 12 vrst v višino meri 5,5 cm.

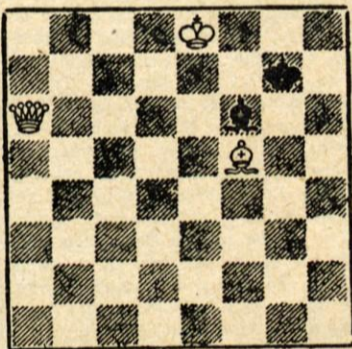

NASVET

Pletenine iz angora volne peme ločeno od drugih pletenin. V mlacni vodi dobro raztopimo »Peril«, ki je za pranje volne najprimernejši. Količino vode in praška odmerimo po navodilu na zavitku. Pralno raztopino dobro spenimo in v pene potopimo pletenino. Ne smemo je menciati, temveč le nalahno stiskati. Ako je zelo umazana, jo v enako topli vodi speremo, nato ponovno operemo v novi, enako pripravljene pralni raztopini. Za spiranje uporabljamo le mlečno vodo enake temperature, kot za pranje. Ne ožemamo, le rahlo stiskamo. Zadnji vodi prilijemo kvačkamo v zgoraj navedenem zaporedju barv. Ob obeh straneh pa dodamo toliko petelj, kolikor jih zahteva noga, in sicer tako, da v prvo in v zadnjo gosto petljo kvačkamo po 2 petlji. Zadnjo vrsto gornjega dela skvačkamo z dvojno rumeno nitjo.

Natikače skvačkamo iz gostih petelj. Barve si slede v telem zaporedju: 4 vrste rjave + 2 vrsti rumeni, 2 vrsti zeleni + dvojno nitjo angora volne, 2 vrsti rumeni, 2 vrsti rjavi +. Od + do + ponavljamo. Za vrhnji del skvačkamo z rjavo volno 6 verzihih petelj, v katere vkvačkamo goste petlje. Dalje kvačkamo v zgoraj navedenem zaporedju barv. Ob obeh straneh pa dodamo toliko petelj, kolikor jih zahteva noga, in sicer tako, da v prvo in v zadnjo gosto petljo kvačkamo po 2 petlji. Zadnjo vrsto gornjega dela skvačkamo z dvojno rumeno nitjo.

SAHOVSKI PROBLEM ŠT. 2

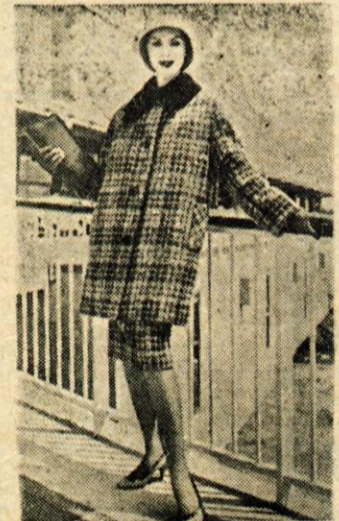
Mat v treh potezah

NAPREDEK NA DEŽELI

V nedeljo so v Kamniku tekmovali pionirji kamniških osnovnih šol za pokal občinskega odbora združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev v počastitev Dneva JLA. Tekmovalo je 13 ekip s 6 igralci v dveh skupinah. Tekmovanje je pokazalo razveseljiv napredek šaha na podeželju. Zmagali so pionirji iz Stranj z 31 točkami, sledijo pa Komenda 30, Dom invalidne mladine 29, Osemletka I. Kamnik 25,5 itd. Pokal je zmagovalni ekipi izročil predsednik ZROJ Stane Peček.

OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA V KAMNIKU

Za predsednika občinske zveze za telesno vzgojo v Kamniku, ki združuje v Partizanu Kamnik in Mekinjce 450 članov, v športnih klubih Kamnik in Svoboda-Duplica 495 in v konjeniškem klubu v Komendi 76 članov, je bil izvoljen Milen Terpin, za tajnika pa Peter Klavčič.

KOSTIM VEDNO V MODI

Moda kostimov je še vedno živa. Jopice so lahko daljše ali krajše. Prvi model krasi krznen ovratnik, drugega pa lahko nosite tudi s pasom

Seminar za člane svetov za telesno kulturo

Te dni se je v Ljubljani končal tridnevni seminar za člane Svetov za telesno kulturo pri ljudskih odborih, ki ga je organizirala komisija za telesno kulturo pri Izvršnem svetu LRS. Seminarja se je udeležilo 30 terenskih delavcev in je bil zelo pester.

Predavatelji dr. Slavko Zore, prof. Franc Pediček, dr. Saša Cvahte, prof. Ljubo Jovan, prof. Drago Ulaga, prof. Drago Stepišnik, tov. Vinko Knol, tov. Niko Kavčič in ing. M. Božič so v treh dneh predavali o različni tematiki v zvezi s telesno vzgojo.

Ko ocenjujemo ta seminar, lahko rečemo, da je bil zelo uspešen in da je pokazal vsem članom svetov, kakšne so sedaj njihove naloge. V zimski dobi bodo namreč organizirali seminarje v okviru okrajev ter občin, program seminarjev pa bodo prilagodili razmeram in pogojem na terenu. Seveda pa ne te seminarje ne bodo povabili samo telesnovzgojne delavce, marveč tudi pedagoge, predstavnike ljudske mladine in ostalih množičnih organizacij.

PLAVALNI KLUB V KAMNIKU

V nedeljo, 20. decembra so v Kamniku ob navzočnosti 40 ljubiteljev plavanja ustanovili nov plavalni klub. Takoj bodo pričeli s sodelovanju s TVD Partizan z gimnastiko, nekateri najboljši pa bodo trenirali tudi v zimskem bazenu v Ljubljani.

Za olimpiado v Squaw Valleyu je ostal le še Molterer, medtem ko sta Werner in Schranz že poškodovana

Nov rod namiznoteniških igralcev v Kranju

Ce se spominamo zadnjega državnega prvenstva v namiznem tenisu, lahko trdimo, da je slovenski namizni tenis, posebno pa še kranjski, zabeležil teke uspehe kot jih doslej še ni nikoli. Od devetih naslovov državnih prvakov je odšlo v Slovenijo kar šest. Levji delež pri tem pa imajo prav gotovo tudi namiznoteniški igralci Mladosti in Triglava. Se posebej preseneča naslov mladinskega državnega prvaka, katerega je osvojil komaj 15-letni Riko Frelj, član kranjske Mladosti. Presenetljiva je tudi zmaga Terana nad stariim rutiniranim reprezentantom Harangozo. Njegova uvrstitve med štiri najboljše v državi je eden njegovih največjih uspehov.

Plutova je bila za državno prvenstvo slabše pripravljena, a je kljub temu dosegla lepe uspehe. Prišla je med posameznicami v finale, dvakrat pa je bila v dvojicah prva. Mladi Tomc je imel nesrečno roko pri žrebu. Naletel je na Vojslava Markoviča. Tu pa ne smemo

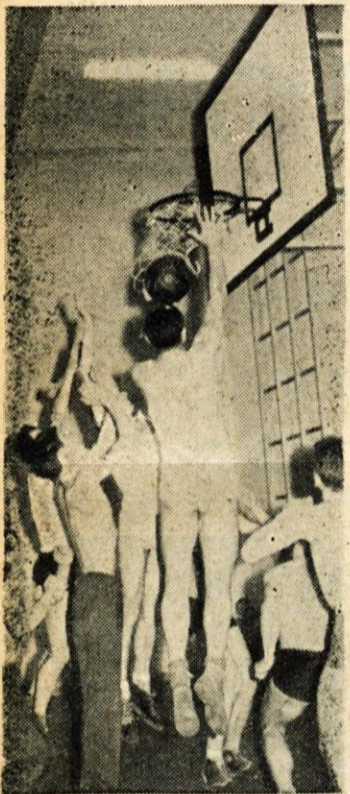
podcenjevati tudi mlajših tekmovalcev Knapove, Jernejčičeve in drugih. Ti uspehi so za kranjske namiznoteniške igralce še toliko bolj pomembni, če pomislimo, da sploh nimajo primernih prostorov za vadbo. Namiznoteniški klub Triglav posveča danes veliko pozornosti naraščanju. Organizirali so namiznoteniško šolo, katero obiskuje veliko mladih ljubiteljev namiznega tenisa. Velike težave pa imajo s terenskim kadrom.

KAJ SE DOGAJA NA DESNEM BREGU SAVE

Tiho, skoraj neopazno deluje na desnem bregu Save mlad namiznoteniški klub »Mladost«. Igralci so bili pred nedavnim še nepoznani, danes pa s svojimi rezultati in zmagami nad najboljšimi, posegajo tudi v vrh namiznega tenisa v državi. V tem klubu so zbrani samo mladi igralci, pionirji in mladinci, ki marljivo delajo in vadijo, čeprav imajo na voljo le dve mizi v neprimernih prostorih.

Iz te množice mladih nadarjenih igralcev je že zrasla vrsta dobrih mladincev ki so se že uveljavili. Imena kot so brata Frelj, Bev, Čadeževa in Bajželj kažejo, da bomo tudi tu kmalu imeli odlične igralce — člane.

Jože Javornik

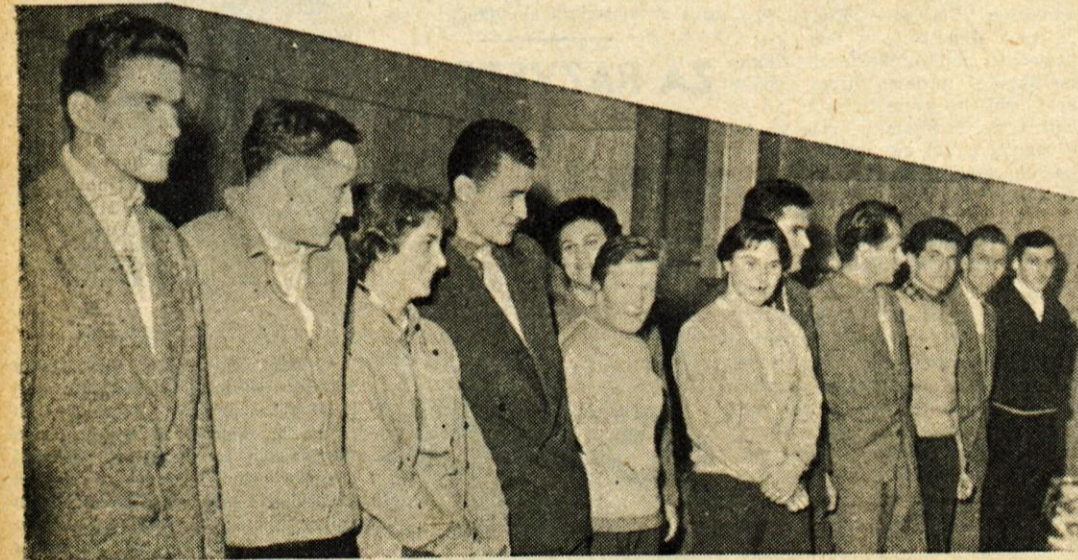

V soboto 26. t. m. se bo začel na GR v Ljubljani velik mednarodni košarkarski turnir. Sodelovale bodo reprezentance Romunije, Poljske, ZAR in Jugoslavije.

SKLAD INŽ. STANKA BLOUDKA

Upravna odbora Sportne zveze Slovenije in Partizana Slovenije, sta na spominski seji za pokojnim inž. Stankom Bloudkom ustanovila »Sklad inženirja Stanka Bloudka«, ki je namenjen za gradnjo športnega objekta republiškega značaja. Čeprav objekt še ni določen, se denarna sredstva že zbirajo na tekoči račun 600-701-6643.

Med prvimi so v sklad prispevali večje zneske atletsko društvo Kladivar iz Celja in športno društvo Triglav iz Kranja.

V ponedeljek, 21. decembra, se je kranjskemu športnemu občinstvu v dvorani OLO predstavilo 17 najboljših slovenskih športnikov. V dvournem programu so slovenski športni novinarji posameznim skupinam športnikov postavljali vprašanja s področja njihovih športnih panog. Na sliki od leve proti desni: Cveto Pavčič, Jože Kranj, Sonja Tomiček, Stanko Loriger, Slavica Zupančič, Draga Stamejčič, Majda Ankele, Maček, Janec Zirovnik, Jože Lakota, Cene Valentar in Miro Cerar.

Kranj, Loka in Tržič v začetku XVIII. stoletja

Domači dostavni avtomobili

ANEKDOTA

Angleškemu dramatik Shawu se je nekoč pripetilo tole:

Pri uprizoritvi nekega njegovega dela ga je občinstvo polagoma le umirilo in je za trenutek nastopila tišina, je zaklical nekdo na galeriji:

»Tale vaša igra je zanič, gospod Shaw!«

»Dragi gospod, popolnoma se strinjam z vami; toda kaj hočeva samo proti takemu številu ljudi!«

Leta 1936 je Gornjeavstrijski deželni arhiv v Linzu ob Donavi pridobil popolno skicirko iz zgorajnjega 18. stoletja, v kateri je narisanih tudi več naših krajev. Ta skicirka je za nas zelo pomembna, ker se nam v njih razodeva podoba naših mest prav v trenutku, ko se je začela spreminjati iz srednjeveške v baročno.

Pred temi upodobitvami poznamo le Valvasorjeve upodobitve slovenskih krajev v njegovi »Slavi vojvodine Kranjske« iz l. 1689 in najstarejše slovenske vedute (beseda pomeni podrobni prikaz pogleda na neko mesto ali pokrajino) Janeza Clobucciariha, priorja avguštinskega samostana v Fürstenfeldu, ki je med leti 1601 in 1605 zbiral tudi po naših krajih gradivo za topografsko karto Notranje Avstrije ter nam tako za-

hranijo v Gornjeavstrijskem deželnem arhivu v Linzu. Vsekakor je risar kraje, ki jih je upodobil, sam obiskal in se v nekaterih tudi dalj časa mudil. Najstarejši datum v skicirki je 7. julij 1710, zadnji pa 28. junij 1715. V maju 1713 je popotnik slikal Ljubljano, nato pa je po ovinku čez Škofjo Loko (25. julija) prispel v Kranj, ki ga je narisal 1. avgusta, obiskal velosovski samostan (6. avgusta) ter nato preko Tržiča (20. avgusta) in Ljubelja odpotoval na Koroško. Vsaki risbi je dodal kratek topografski opis kraja in njegovih glavnih stavb, ki so opremljene s številkami.

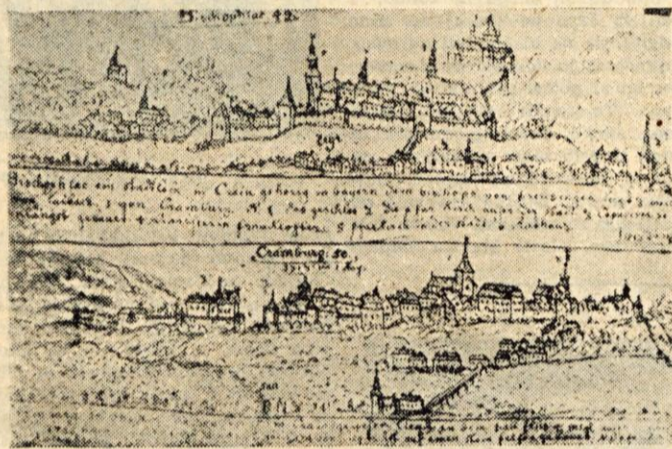
Pogled na Škofjo Loko je zajet od severne strani, tako, da je lepo videti kapucinski most in Selška vrata ter potek obzidja. Razen značilne silhete gradu sta po-

Teden dni kasneje je slikar že skiciral pogled na Kranj. Na sliki lepo vidimo kapucinski samostan izven obzidja, zarezo Jelenovega klanca in nato okrogel vogalni stolp (in v ozadju menda stolp nad Kokro). Mesto je opasano z obzidjem, ki ga varuje še več stolpov. Velika stavba na obzidju desno od župne cerkve je grad Kieselstein. Roženovski klanec je obdan s hišami, na vrhu so mestna vrata. Ob mostu čez Savo vidimo mlin. Na desnem bregu Save stoji pri mostu stara šmartnska cerkev.

Zanimiva je veduta Tržiča in sicer zato, ker je risar mesto obdal z obzidjem, ki ga ne pozna nobena od starejših slik, niti Valvasorjeva niti Layerjeva na stropu cerkve sv. Jožefa.

Umetnostni zgodovinar Emilijan Cevc pravi, da te upodobitve za podrobnejšo stavbno zgodovino posameznih arhitektur morda niso toliko zgovorne, ker niso do kraja zanesljive, toda za splošni pojem o nekaterih naših krajih pred skoraj 250 leti so vendarle dragocene.

Po razpravi Emilijana Cevca v »Kroniki« (VII, 2) priredil A. T.

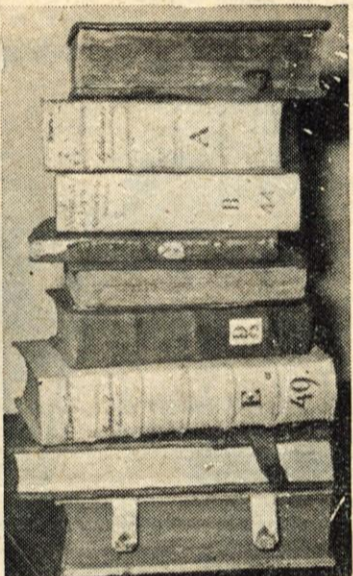

Zgoraj Škofja Loka, spodaj Kranj — upodobitvi iz leta 1713 (po »Kroniki« VII, 2)

ustvil nekatere sicer skope, pa vendarle dovolj prepričevalne poglede na nekatere naših mest, med drugim tudi na Ljubljano.

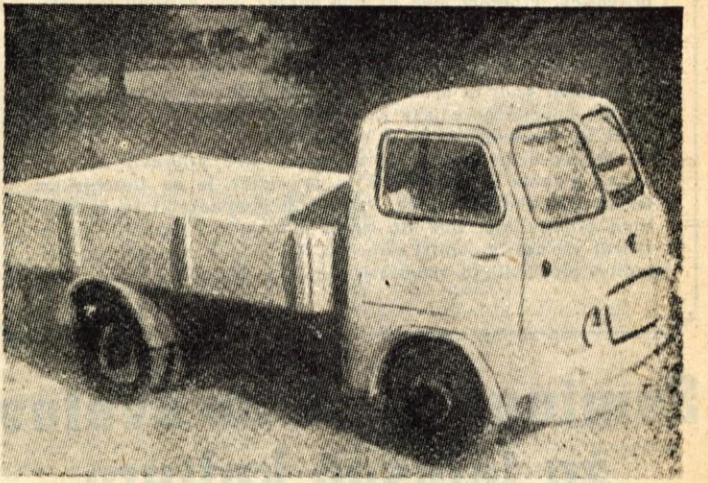
Na žalost ne vemo, kdo je avtor vedut iz popotne skicirke, ki jo

udarjeni župna cerkev in cerkev klaris, ki sta jima zvonika že dobila baročni kapi, enako kot tudi stolpič na rotovžu. Onkraj Poljanske Sore dominira nad hišami Puštalski grad.

V Škofji Loki v kapucinski knjižnici imajo precej starih dragocenosti, med drugim tudi prvi ohranjeni slovenski dramski tekst iz leta 1721. Obsega preko tisoč slovenskih verzov. Razen tega pa hranijo v tej knjižnici preko 10 inkunabul (beseda izhaja iz latinščine, incunabulum je v prevodu zibelka; inkunabule so prvotiski, knjige, ki so jih tiskali v začetku tiskarstva, to je do leta 1500)

Kljub naglemu razvoju našega avtomobilskega prometa, je bilo pomanjkanje lahkih dostavnih avtomobilov za prevoze v mestih in na krajše razdalje občutno. Letošnja jesen pa je zato tembolj pre-

»TAM 2000« lahek dostavni avtomobil, ki so ga skoraj v celoti (razen motorja) skonstruirali naši konstruktorji

senetila Tovarna avtomobilov v Mariboru, katere strokovnjaki so skonstruirali nov, lahek dostavni avtomobil »TAM 2000«. To dejstvo je tem bolj razveseljivo, ko vemo, da so razen motorja izdelali strokovnjaki »TAM« vozilo v celoti. Pri tem so pokazali veliko domi-

slast in izvirnost. Novo vozilo »TAM 2000« ustreza vsem zahtevam sodobnega avtotransporta na krajše razdalje. Razveseljivo je tudi, da so vsi sestavni deli za novo vozilo (razen koles in gum,

Tla s plastičnim pregrinjalom

Število prebivalcev se je v zadnjih sto letih povečalo za 1,3 milijarde. Z ozirom na tako histrost porasta prebivalcev se pred človeštvo postavlja problem, kako omogočiti, da bodo tla dajala večje in boljše donose. To vprašanje rešujejo z najnovejšimi znanstvenimi metodami, tehničnimi postopki, empirijskimi sredstvi itd. V Združenih državah Amerike so na primer pred kratkim z uspehom vršili poizkuse pokrivanja tal s posebno plastično maso, ki ščiti teren pred vlago, povečuje temperaturo tal in preprečuje bujno rast olevela.

Tla polijejo s slojem te plastične mase v tekočem stanju, ki se v nekaj sekundah spremeni v trdo stanje. Nato v tem zaščitem pregrinjalu napravijo odprtine, skozi katere potem sadijo ali sejejo posamezne rastlinske vrste. Pravijo, da bodo poljedelci lahko obirali plodove tri tedne pred običajnim rokom, pridelki pa bodo, po trditvah strokovnjakov, za 300 odstotkov boljše kot dosedanje povprečne količine.

HIDROGENERATOR S KAPACITETO MILIJON KW

V leningrajski tovarni »Elektrosila« so pričeli z delom predračuna in konstruktivnih posameznih načrtov za hidrogenerator, katerega kapaciteta znaša milijon KW. Dimenzije in teža tega generatorja bo 1,5-krat večja od stroja na kulbiševski in stalingrajski hidrocentrali, kapaciteta pa bo desetkrat večja. Z uvedbo novega generatorja bodo ogromno prihranili pri izgradnji električnih central.

NAZAJ V NEMČIJO

Velika karakterna italijanska igralka Giulietta Masina je pred kratkim snemala v Nemčiji film »Jons in Edme«. V teh dneh so italijanski, francoski in nemški časopisi prinesli zanimivo vest, da je Giulietta pristala, da bo snemala v Nemčiji še en film. Režiser bo Julien Duvivier, ki v zadnjem času mnogo snema v imozemstvu. V naših kinematografih prav v teh dneh prikazujejo film »Cabirijone noč« z Giulietto Masino v glavni vlogi.

ZA RAZVEDRILLO

»Če to ne bo pomagalo, smo dokončno izgubljeni!«

Projekt za otroško mesto na Danskem

Po pisanju lista »Weltwoche«, so na Danskem zgradili projekt za ustvaritev otroškega mesta, v katerem bodo stanovanjske hiše, banka, železniška postaja, gledališče, zoološki vrt, radio postaja, gostilne, izložbe, predor, garaže in

bencinske postaje. Na cestnih prehodih bodo stali uniformirani policaji, s stolpa pa bo prometni inšpektor s pomočjo svetlobnih signalov in telefona upravljal ves promet mesta. »Mestni očetje« bodo izdali zakone in odločali o občinski upravi mesta s 400 prebivalci.

V tem liliputanskem mestu bodo gradili vse v razmerju na otroke, vendar realno in stabilno. To »Otroško mesto« bodo zgradili na robu Kopenhagena v Rödovreju na 1 ha zemlje. Vseh teh 40 zgradb, ki jih imajo v načrtu, bodo gradili strokovnjaki s pomočjo otrok.

MESTO NENAVIDNIH DIMNIKOV

Redko katero mesto v naši državi se lahko pohvali s toliko raznovrstnih dimnikov na strehah svojih hiš kot glavno mesto Slovenskega Primorja — Koper. Skoraj vsak dimnik je v tem mestu drugačne oblike. Nekateri sličejo na turške turbane, drugi imajo spet obliko geometrijskih teles: stožca, valja, piramide. Izdelani so v raznih stilih, od antičnega preko romanskega in gotskega pa vse do baroka in rokokoja.

ODKRITJE ŽUŽELK NA ANTARKTIKI

Ameriški bakteriolog dr. George Neyer je našel na suhem kraju pri postaji Helet, 340 milj severno od Malmardovega zaliva, neke vrste žuželke, imenovane »snežne muhe«. Razen tega je Neyer odkril neke vrste drobnih črvičkov, dolgih pol milimetra. Te insekte, oranžaste barve je prav tako dobil na popolnoma suhem zemljišču. Znanstveniki skušajo sedaj vloviti tudi druge primere teh živalskih vrst. Pri tem jim pomagajo letala, helikopterji in ladje, na katerih so jambaori s razpetimi velikimi mrežami, podobnimi onim za lov na metulje.

MLADA RAST

Lažnivec

Imela je mati sina lažnivca, da je malo takih. Sleherni dan mu je govorila:

In nekega dne je rekel sinček materi:

»Sinko, odvadi se lagatil — Ni lepo, da govoriš neresnico!«

»Ljuba mati! Pripravi mi dobrih jedi. V planino pojdem, tam se bom na samotni do sitega nalagal.

potem bom ves dan hodil po planini in vse laži bom stlačil v malho ter jih vrgel v najgobjlji prepad. Ko se bom vrnil domov, se ne bom nikoli več lagal.«

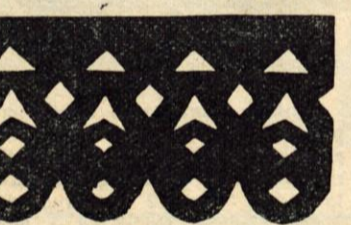
Mati je sinku takoj verjela. Pripravila in napekla je dobrot, kakor ji je naročil sin.

Sin je odšel v planino in vzel s seboj dobrote, ki mu jih je pripravila mati. Hodil je ves dan naokrog in na ves glas lagal. Ko je sonce zašlo, se je vrnil domov in rekel materi:

»Ljuba mati! Poslušaj, kaj se mi je zgodilo. Vse laži sem bil napolnil v malho in rekel: — Zdaj vas bom vrgel v tole jamo! — Trikrat sem ponovil te besede in že sem hotel malho z lažmi vreči v prepad, ko so se laži kar naenkrat spremenile v slona, ter navalile name. Pognal sem se v beg! Tekel sem, kolikor so me nesle noge. Slon pa za menoj. Tekal sem sem in tja in gledal, kam bi se skrila. Tedaj sem zagledal visoko drevo. V hitru sem splezal nanj. Toda, nesreča! Tudi slon je splezal za menoj na drevo. Hitel sem pred njim z lista na list, on za mano z veje na vejo. Jaz pred njim z veje na vejo, on za mano z lista na list. Postalo me je strah! Kaj naj storim? Pogledal sem dol in videl velik vrč. Skočil sem v vanj; v vrču pa je bila luknja in skozi jo sem se rešil na prosto. Tudi slon je skočil za mano v vrč. Tudi on je hotel skozi luknjo na plan, pa se je z rilcem zataknil. In tako je slon ostal v gozdu, jaz pa sem se rešil in se vrnil k tebi!«

Mati ga je poslušala, poslušala in rekla: »Ej, sinko, sinko, zdaj lažeš še mnogo bolj kot prej!«

(Indijska narodna)

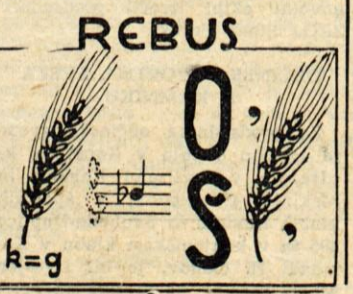
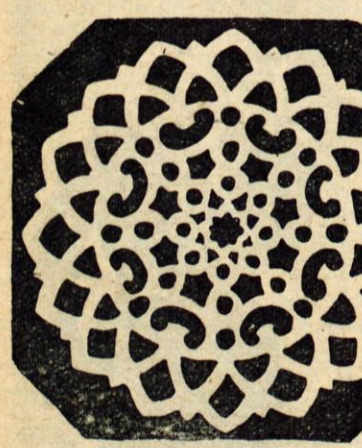

Papirnate čipke

Čipke v traku napravite tako, da preganete daljši kos papirja kakor pri kolu in nato s škarjami izrežete poljubne like iz njega. Urez naj bo kar se dá zvit in krivoljast. Po nekaj poskusih boste dobili čudovite »vzorce« (glej sliko 1).

Čipke v krogu pa dobite, če večkrat preganete kos papirja kvadratne oblike, in sicer tako, da ostanete središče kvadrata vrh (glej sliko 2). Nato izrezujete v zgubani kos spet različne vijugaste črte (slika 3), ki vam dajo, ko papir razgnete, prelep okrogel vzorec (glej sliko 4). Priporočljivo je, da si izberete za okrogle čipke barvast svilen papir.

Za okras na vaših policah v omari ali na mali mizici si lahko sami naredite cenene, preproste in vendar neverjetno lepe papirnate čipke.

REBUS

k=g